

NEDERLANDSCHE

STAATS-COURANT.

De prijs der Courant met het Bijblad is
f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20
en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentie is f 500 voor den
regel bij iedere plaatsing, buiten de eegeldom
en bruggen.

DONDERDAG 5 SEPTEMBER.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n° 72.) WET van den 19den Augustus 1861, betrekkelijk
de Nationale Militie.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDER-
LANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG,
ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat eene nieuwe wet
betreffende de nationale militie door de Grondwet wordt gevorderd,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen
overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij
goedvinden en verstaan bij deze:

HOOFDSTUK I.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1. De sterkte der militie gaat het getal van 55 000 man niet
te boven.

De militie wordt zooveel mogelijk uit vrijwilligers zamengesteld.

Bij gebrek aan genoegzame vrijwilligers voor de militie wordt zij voltallig
gemaakt door loting uit de ingezetenen, die hun 20ste jaar zijn ingetreden.

Art. 2. Jaarlijks geschiedt eene ligting, het getal van 11 000 man
niet te boven gaande.

De heegrootheid van elke ligting en van het daarin door elke provincie
te dragen aandeel wordt jaarlijks door Ons bepaald bij een in het *Staats-*
blad te plaatsen besluit.

Dit aandeel wordt bepaald in evenredigheid tot het getal der in de
provincien in het vorig jaar voor de militie ingeschrevenen, voor zoover
zij op den 31sten December van dat jaar in leven waren. Daarbij wor-
den niet in rekening gebragt zij, die vóór hunne inschrijving bij de zeemagt,
bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche
bezzittingen in dienst getreden zijn en zich nog daarin bevinden.

Art. 3. Het door elke gemeente in het aandeel der provincie te dragen
gedeelte wordt door Gedeputeerde Staten bij een in het provinciaal blad
te plaatsen besluit bepaald, in evenredigheid tot het getal der in de ge-
meente, in het vorig jaar, voor de militie ingeschrevenen, voor zover
zij op den 31sten December van dat jaar in leven waren. Daarbij worden
niet in rekening gebragt zij, die vóór hunne inschrijving bij de zeemagt,
bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche
bezzittingen in dienst getreden zijn en zich nog daarin bevinden.

Ter bepaling van dat aandeel kunnen, zoo noodig, twee of meer
gemeenten, voor elke ligting afzonderlijk, door Gedeputeerde Staten wor-
den zamengevoegd.

Art. 4. Het staat elk vrij, zijne dienst bij de militie, volgens de be-
palingen dezer wet, door een ander te doen waarnemen.

Art. 5. Een deel van elke ligting kan voor de dienst ter zee worden
bestemd.

Het wordt door Ons bepaald en bedraagt niet meer dan zes honderd
man.

Art. 6. Voor de ingelijfden bij de militie te land, duurt de dienst vijf,
voor die bij de militie ter zee vier jaren.

Is de Staat in oorlog of in andere buitengewone omstandigheden, zoo
kan eene wet, jaarlijks te vernieuwen, hen tot langere dienst verplichten.

Art. 7. In elke provincie is een militieraad en een militie-commissaris.
In zeer bevolkte of uitgestrekte provincien kunnen twee of meer militie-
raden en militie-commissarissen zijn.

Art. 8. Hij, die op den 1sten Januarij van het jaar zijn 19de jaar was
ingetreden, maar zijn 40ste niet had volbragt, wordt niet tot het aangaan
van een huwelijk of van eene verbindtenis tot uitoefening van de buiten-
landsche zeevaart toegelaten, dan na te hebben bewezen, tot op het tijd-
stip van de aangifte tot het aangaan van een huwelijk of van eene ver-
bindtenis voor de buitenlandsche zeevaart, zijne pligten ten aanzien van
de militie te hebben vervuld, of tot geene dienst bij de militie gehouden
te zijn of geweest te zijn.

Op de bij de militie ingelijfden zijn bovendien de artt. 128, 129,
136, 156 en 157 toepasselijk.

Art. 9. Elk, die voor de militie is ingeschreven, en ieder, die daarbij
is ingelijfd, kan, behoudens de uitzondering in art. 74, overeenkomstig
de daaromtrent bestaande voorschriften, tot eene vrijwillige verbindtenis
voor den tijd van zes jaren of langer worden toegelaten bij de zeemagt,
het corps mariniers hieronder begrepen, bij het leger hier te lande of bij
het krijgsvolk, dienende in 's Rijks overzeesche bezittingen.

Hij, die bij het aangaan van zoodanige verbindtenis reeds bij de militie
is ingelijfd, of daartoe later wordt opgeroepen, strekt altijd in min-
dering van het aandeel in de ligting, te dragen door de gemeente, bin-
nen welke hij is ingeschreven.

Art. 10. Met uitzondering van de overeenkomsten van vervanging in

de dienst, zijn alle volgens deze wet over te leggen stukken vrij van
zegel-, registratie- en legalisatiekosten.

HOOFDSTUK II.

VAN DE VRIJWILLIGERS BIJ DE MILITIE.

Art. 11. Om vrijwilliger bij de militie te zijn, moet men ongehuwd
of kinderloos weduwnaar en ingezetenen wezen, voorts lichamenlijk voor
de dienst geschikt, ten minste 1,56 el lang, op den 1sten Januarij van
het jaar der optreding als vrijwilliger het 20ste jaar ingetreden zijn en
het 35ste jaar niet volbragt hebben, tot op het tijdstip der optreding aan
zijne verplichtingen ten aanzien van de militie, zoover die te vervullen
waren, voldaan en een goed, zedelijk gedrag hebben geleid.

Het bezit van die vereischten, met uitzondering van de lichamenlijke
geschiktheid en van de gevorderde lengte, wordt bewezen door een ge-
tuigschrift van den burgemeester der woonplaats.

Dat getuigschrift is ingerikt in den door Ons te bepalen vorm.

Art. 12. Hij, die voor de militie is ingeschreven, wordt slechts als
vrijwilliger toegelaten voor de gemeente, in welke hij ingeschreven is, tenzij
hij geene verplichtingen ten aanzien van de militie meer te vervullen hebbe.

Art. 13. Hij, die bij de zeemagt, bij het leger hier te lande, of
bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen heeft gediend, wordt
niet als vrijwilliger bij de militie toegelaten, tenzij hij bij het verlaten
van de dienst, behalve een bewijs van ontslag, van den bevelhebber, onder
wien hij laatstelijk heeft gediend, een getuigschrift hebbe ontvangen, in-
houdende, dat hij zich gedurende zijn dienstdadigheid goed heeft gedragen.

Hij kan, heeft hij dit ontvangen, tot dat zijn veertigste jaar volbragt
is, als vrijwilliger bij de militie worden toegelaten.

Art. 14. De vrijwilligers strekken in mindering van het aandeel in de
ligting, te dragen door de gemeente, voor welke zij optreden.

HOOFDSTUK III.

VAN DE INSCHRIJVING VOOR DE MILITIE.

Art. 15. Jaarlijks worden voor de militie ingeschreven alle mannelijke
ingezetenen, die op den 1sten Januarij van het jaar hun 19de jaar waren
ingetreden.

Voor ingezetenen wordt gehouden:

1°. hij, wiens vader, of, is deze overleden, wiens moeder, of, zijn
beiden overleden, wiens voogd ingezetenen is volgens de wet van den
28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n° 44);

2°. hij, die, geen ouders of voogd hebbende, gedurende de laatste,
aan het in de eerste zinsnede van dit artikel vermelde tijdstip voorafgaan-
de, achttien maanden in Nederland verblijf hield;

3°. hij, van wiens ouders de langstlevende ingezetenen was, al is zijn
voogd geen ingezetenen, mits hij binnen het Rijk verblijf houdt.

Voor ingezetenen wordt niet gehouden de vreemdeling, behoorende tot
eene Staat, waar de Nederlanders niet aan de verplichte krijgdiensdienst is
onderworpen, of waar ten aanzien der dienstplichtigheid het beginsel van
wederkeerigheid is aangenomen.

Art. 16. De inschrijving geschiedt:

1°. van een ongehuwde in de gemeente, waar de vader, of, is deze
overleden, de moeder, of, zijn beiden overleden, de voogd woont;

2°. van een gehuwde en van een weduwnaar in de gemeente, waar
hij woont;

3°. van hem, die geen vader, moeder of voogd heeft of door dezen
is achtergelaten, of wiens voogd buiten 's lands gevestigd is, in de ge-
meente, waar hij woont;

4°. van den buiten 's lands wonenden zoon van een Nederlander, die
ter zake van 's lands dienst in een vreemd land woont, in de gemeente,
waar zijn vader of voogd het laatst in Nederland gewoond heeft.

Art. 17. Voor de militie wordt niet ingeschreven:

1°. de in een vreemd Rijk achtergebleven zoon van een ingezetenen,
die geen Nederlander is;

2°. de in een vreemd Rijk verblijf houdende ouderlooze zoon van
een vreemdeling, al is zijn voogd ingezetenen.

Art. 18. Elk, die volgens art. 15 behoort te worden ingeschreven,
is verplicht zich daartoe bij burgemeester en wethouders aan te geven
tusschen den 1sten en den 31sten Januarij.

Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis is zijn vader, of, is deze
overleden, zijne moeder, of, zijn beiden overleden, zijn voogd tot het doen
van die aangifte verplicht.

De wijze, waarop van het doen van de aangifte blijk kan moet, wordt
door Ons bepaald.

Art. 19. Jaarlijks, in den loop der maand December, geschiedt, ten
minste twee malen, door burgemeester en wethouders eene openbare
kennisgeving, waarbij de verplichting tot het doen van de aangifte in de
volgende maand Januarij wordt herinnerd.

Art. 20. Hij, die eerst na het intreden van zijn 19de jaar, doch vóór
het volbrengen van zijn 20ste, ingezetenen wordt, is verplicht, zich, zoodra

dit plaats heeft, ter inschrijving aan te geven bij burgemeester en wethouders der gemeente, waar de inschrijving, volgens art. 18, moet geschieden.

Daarbij gelden de bepalingen der 2de en 3de zinsneden van art. 18. Zijne inschrijving geschiedt in het register van het jaar, waartoe hij volgens zijnen leeftijd behoort.

Art. 21. Hij, wiens aangifte ter inschrijving verzuimd is, wordt door burgemeester en wethouders, zoo zij het ontdekken, ambtshalve ingeschreven. Zij geven daarvan terstond aan hem of aan zijn vader of voogd kennis.

Art. 22. Hij, die zich na den 31sten Januarij, doch vóór den 31sten December, ter inschrijving aanmeldt, wordt alsnog ingeschreven.

Art. 23. Hij, die te regt in eene gemeente is ingeschreven, blijft tot de voor de militie ingeschrevenen van die gemeente behooren, al verandert hij van woonplaats.

Art. 24. Behoudens de bepalingen in art. 18, zenden burgemeesters van krankzinnigen-, doofstommen-, blinden- en bedelaarsgestichten, die der Kolonien van Weldadigheid en van gevangenen jaarlijks, vóór den 10den Januarij, eene opgave van de daarin opgenomen jongelingen, die op den 1sten Januarij hun 19de jaar zijn ingetreden, aan Onzen commissaris in de provincie, in welke de inschrijving van die jongelingen voor de militie moet plaats hebben.

De opgave betreffende de gevangenen vermeldt het misdrijf, dat hun is te laste gelegd of waarvoor zij veroordeeld zijn.

Art. 25. Het register van inschrijving wordt jaarlijks op den 31sten Januarij voorloopig en op den 31sten December voor goed gesloten, op beide dagen des namiddags ten 4 ure.

Na de sluiting, die op het register vermeld en door de onderteekening van den burgemeester en den secretaris bekrachtigd wordt, worden geene personen meer ingeschreven dan de in art. 20 bedoelde.

Art. 26. Het register wordt met eene daaruit opgemaakte alphabetische naamlijst, vóór den 7den Januarij van het jaar, volgende op dat der inschrijving, door den burgemeester gezonden aan Onzen commissaris in de provincie, die deze stukken onderzoekt, zoo noodig verbetert en vóór den 22sten Januarij aan den burgemeester terugzendt.

Register en lijst worden daarna, uiterlijk den 27sten Januarij, gedurende ten minste acht dagen, op de secretarie der gemeente voor elk ter lezing nedergelegd.

Van die nederlegging geschiedt openbare kennisgeving.

Tegen register en lijst kan binnen den tijd der nederlegging op de wijze, in art. 99 vermeld, bezwaar worden ingebracht bij Onzen commissaris in de provincie, die daaromtrent ten spoedigste eene uitspraak doet.

HOOFDSTUK IV.

VAN DE LOTELINGEN.

§ 1. Van de loting.

Art. 27. De loting der in het vorige jaar voor de militie ingeschrevenen geschiedt jaarlijks tussehen den 7den Februarij en den 7den Maart.

Art. 28. Onze commissaris in de provincie bepaalt de plaatsen, dagen en uren voor de loting.

Hiervan geschiedt in elke gemeente door burgemeester en wethouders, twee malen vóór den bepaalden dag, openbare kennisgeving.

Tussehen de eerste en tweede openbare kennisgeving moeten ten minste drie dagen verlopen en de tweede ten minste drie dagen vóór den dag der loting plaats hebben.

Art. 29. Van wege de gemeente, waar de loting plaats heeft, wordt zorg gedragen voor een daartoe geschikt vertrek.

Art. 30. De loting geschiedt ten overstaan van den militie-commissaris of van een van de militie-commissarissen in de provincie, voor elke gemeente afzonderlijk.

Gemeenten, krachtens de slotbepaling van art. 3 zamengevoegd, worden voor ééne gemeente gehouden.

De burgemeester of een lid van den raad van elke gemeente is tegenwoordig, wanneer er voor zijne gemeente wordt geloot.

De burgemeesters of raadsleden, die zich tot het bijwonen van de loting buiten hunne woonplaats begeven, genieten reis- en verblijfkosten uit 's Rijks kas, volgens het door Ons te bepalen bedrag.

De secretaris van den militieraad is tot bijstand van den militie-commissaris bij de loting tegenwoordig.

De militie-commissaris is bevoegd, tot handhaving der orde bij de loting, de sterke hand in te roepen.

Art. 31. Bij de loting zijn voorhanden de inschrijvingsregisters en alphabetische naamlijsten van al de gemeenten, waarvoor wordt geloot.

Art. 32. De militie-commissaris telt in het openbaar zoo veel nummers of loten voor, als het getal der ingeschrevenen bedraagt.

Hij doet die nummers vervolgens in eene bus, waarvan de vorm en de wijze van plaatsing door Ons worden voorgeschreven.

Art. 33. De ingeschrevenen, in alphabetische orde op te roepen, trekken zelven hunne nummers.

Voor den ingeschrevene, die niet is opgekomen, kan het nummer getrokken worden door zijn vader, moeder of voogd.

Is ook deze niet opgekomen, dan geschiedt het trekken door den burgemeester of het lid van den raad der gemeente, waar de loteling is ingeschreven.

Nadat het getrokken nummer door den militie-commissaris overleed is voorgelezen, wordt het den loteling teruggegeven.

Art. 34. De opgekomen ingeschrevene wordt dadelijk na het trekken van zijn nummer gemeten en geeft de redenen van vrijstelling op, die hij meent te hebben.

Het opgeven van deze redenen kan door zijn vader, moeder of voogd geschieden, zoo deze tegenwoordig en de ingeschrevene niet opgekomen is.

De geaachts- en voornamen van iederen loteling, de dag, de maand, het jaar en de plaats zijner geboorte, zijn beroep, de namen zijner ouders of, zoo zijne ouders overleden zijn, die van zijn voogd, de uitslag der loting, de lengte van den loteling en de opgegeven redenen van vrijstelling, worden in een daartoe bestemd lotingregister vermeld. Elk getrokken nummer wordt onmiddellijk bij den naam van den loteling, wien het geldt, op de alphabetische lijst ingevuld.

Art. 35. Gedurende vijf dagen, te rekenen van den dag waarop de loting heeft plaats gehad, kunnen, tegen de wijze waarop zij is geschied, bij Gedeputeerde Staten bezwaren worden ingebracht door belanghebbende lotelingen, of door hun vader of voogd. De twee eerste zinsneden van art. 99 zijn hierbij van toepassing.

Art. 36. Gedeputeerde Staten onderzoeken de bij hen ingebrachte be-

zwaren zonder uitstel en doen ten spoedigste eene uitspraak, met redenen omkleed, hetzij tot handhaving hetzij tot vernietiging van de plaats gehad hebbende loting, naar gelang eene gepleegde onregelmatigheid op den uitslag der loting al dan niet van invloed heeft kunnen zijn. Hunne uitspraak wordt terstond medegedeeld aan burgemeester en wethouders der betrokken gemeente, aan den militie-commissaris en aan hen die de bezwaren inbragten.

Strekt de uitspraak tot vernietiging van de loting, dan beveelt Onze commissaris in de provincie het houden eener nieuwe loting. Hierbij gelden de artt. 28—34.

Art. 37. Van de uitspraak van Gedeputeerde Staten kan gedurende vijf dagen, te rekenen van den dag waarop de uitspraak ter kennis van de belanghebbenden is gebragt, bij Ons in beroep worden gekomen door belanghebbende lotelingen, of door hun vader of voogd. Hierbij geldt art. 104.

De uitvoering van de uitspraak van Gedeputeerde Staten, waarvan bij Ons in beroep is gekomen, blijft tot aan Onze beslissing geschorst.

Art. 38. De kosten van de gedrukte registers, van de lengtematen en van hetgeen verder bij de loting noodig is, komen ten laste van 's Rijks kas.

§ 2. Van de naloting.

Art. 39. ~~Tar naloting wordt toegelaten.~~

1°. hij die door verzuim van de betrokken overheid of van de in art. 24 bedoelde personen aan de gewone loting geen deel heeft genomen;

2°. hij die, nadat de in art. 28 bedoelde tijd der loting is verstreken, ingeschreven is volgens art. 20.

Is de ligting, waarvoor de sub 1°. bedoelde persoon volgens zijnen leeftijd had moeten loten, niet meer in dienst, dan loot hij niet na, maar wordt door den militieraad, of, zoo de zittingen van dien raad zijn afgelopen, door Gedeputeerde Staten van de dienst vrijgesteld.

Art. 40. Het houden van eene naloting wordt bevolen door Onzen commissaris in de provincie.

Art. 41. De naloting geschiedt op de wijze, in de artt. 28—34 bepaald.

Art. 42. Nadat door of voor hem, die naloot, uit al de nummers, welke in de loting der betrokken gemeente en van het jaar, waarvoor de naloting geschiedt, zijn begrepen geweest, er een is uitgetrokken, worden op nieuw twee biljetten in de bus gedaan, ieder vermeldende hetzelfde nummer, dat getrokken is, doch van elkander onderscheiden door A en B.

Daarvan wordt door of voor hem, die naloot, er wederom een uitgetrokken tot aanwijzing van de volgorde van oproeping. Het nummer, gemerkt A, wordt gerekend het laagste der beide gelijke nummers te zijn.

Art. 43. Tegen de wijze, waarop de naloting is geschied, kan bezwaar worden ingebracht bij Gedeputeerde Staten en van de uitspraak van Gedeputeerde Staten bij Ons in beroep worden gekomen. De artt. 35, 36 en 37 zijn hierbij van toepassing.

Art. 44. Hij, die nageloot heeft en redenen van vrijstelling meent te hebben, brengt die, zoo de zittingen van den militieraad zijn afgelopen, in bij Gedeputeerde Staten van de provincie, binnen welke hij is ingeschreven.

Gedeputeerde Staten doen daaromtrent en in het algemeen omtrent het al of niet aanwijzen voor de dienst van hem, die nageloot heeft, ten spoedigste eene uitspraak.

Hunne uitspraak wordt terstond medegedeeld aan burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij, wien de uitspraak geldt, behoort.

Strekt de uitspraak tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, dan geven burgemeester en wethouders daarvan dadelijk kennis aan den loteling, die dien ten gevolge zal worden opgeroepen, of, reeds ingelijfd zijnde, niet uit de dienst wordt ontslagen, of aan zijn vader of voogd.

Indien een geneeskundig onderzoek noodig is, worden Gedeputeerde Staten bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

De burgerlijke geneeskundige wordt door Onzen commissaris in de provincie en de officier van gezondheid door den chef van de geneeskundige dienst van de zee- of van de landmagt aangewezen.

Zij leggen in handen van Onzen commissaris den in art. 81 bedoelden eed of belofte af.

Is geen officier van gezondheid beschikbaar, dan wijst Onze commissaris een tweeden burgerlijken geneeskundige aan.

Op de burgerlijke geneeskundigen is art. 82 van toepassing.

Gedeputeerde Staten zijn niet verplicht, in het doen van hunne uitspraak het gevoelen der burgerlijke en militaire geneeskundigen te volgen.

Art. 45. Tegen de uitspraak van den militieraad kan bezwaar worden ingebracht bij Gedeputeerde Staten, op de wijze en door de personen, in de artt. 97—99 bedoeld.

Van de uitspraak van Gedeputeerde Staten kan bij Ons in beroep worden gekomen. Hierbij gelden de artt. 103—105.

Art. 46. Hij, die nageloot heeft en voor de dienst is aangewezen, wordt, indien het door hem getrokken nummer in de termen van oproeping valt, ingelijfd ten behoeve van de ligting van het jaar, waarin hij had moeten loten.

Is die ligting reeds afgeleverd, dan wordt, bij zijne inlijving, de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, voor welke de naloting plaats had, ontslagen.

HOOFDSTUK V.

VAN VRIJSTELLING VAN DE DIENST.

Art. 47. Vrijstelling van de dienst bij de militie wordt verleend aan den loteling:

1°. die kleiner is dan 1,55 el;

2°. die door ziekelijke gesteldheid of gebreken voor de krijgsdienst ongeschikt is;

3°. die eenige wettige zoon is, onverschillig of de ouders in leven of overleden zijn;

4°. die vóór den 1sten Januarij van het jaar, waarin hij voor de militie werd ingeschreven, bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen in dienst is getreden en zich nog in dienst bevindt;

5°. die adelborst of kadet is op eene van 's Rijks militaire scholen;

6°. die van rijkswege of in eene van 's Rijks inrigtingen, hetzij voor de militaire geneeskundige dienst, hetzij tot militairen paardenarts wordt opgeleid;

7°. die vijf jaren in een lagere rang dan dien van officier bij de

zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen als vrijwilliger gediend heeft.

Art. 48. Vrijstelling van de dienst bij de militia wordt insgelijks aan een loteling verleend, wanneer zijn wettige broeder of halve broeder in een lagere rang dan dien van officier dient of gediend heeft, hetzij bij de militia, hetzij als vrijwilliger bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen.

Art. 49. De vrijstelling wordt zoo verleend, dat van een even getal broeders de helft en van een oneven de kleinere helft diene.

Eene bij deze wet gevoegde tabel wijst aan, hoe de vrijstelling wegens broederdienst wordt verleend, wanneer vier of meer zonen in een gezin aanwezig zijn.

Moet van twee of meer broeders, die in hetzelfde jaar geboren zijn, aan één of meer vrijstelling worden verleend, dan wordt, tenzij zij onderling anders overeenkomen, hij, die het laagste nummer heeft getrokken, voor de dienst aangewezen.

Art. 50. De vrijstelling wegens broederdienst wordt slechts verleend, wanneer de broeder:

- 1°. alenog in dienst is;
- 2°. gedurende vijf jaren, hetzij bij de militia te land, hetzij als vrijwilliger bij de zeemagt, bij het leger hier te lande of bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen gediend heeft;
- 3°. gedurende vier jaren bij de zeemilitie gediend heeft;
- 4°. wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, door de dienst bekomen, ontslagen of gedurende zijn dienstdtijd overleden is;
- 5°. na drie jaren te hebben gediend, wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, niet door de dienst bekomen, is ontslagen;
- 6°. na drie jaren bij de militia te hebben gediend, ten gevolge van eene uitspraak van den militieraad of van Gedeputeerde Staten uit de dienst is ontslagen;
- 7°. zijnen vijfjarigen dienstdtijd heeft doen volbrengen of aanvullen door plaatsvervanging of een plaatsvervanger heeft gesteld, die in een van de gevallen vermeld, omschreven sub 1°, 4°, 5° en 6° van dit artikel.

Art. 51. Als broederdienst komt niet in aanmerking:

- 1°. die vóór het voleindigen van het zestiende levensjaar;
- 2°. die van adelborst of kadet bij de zee- of landmagt;
- 3°. die van adjunct-administrateur of scheepsklerk bij de zeemagt;
- 4°. die van kwakeling voor de militaire geneeskundige dienst;
- 5°. die ter opleiding tot militairen paardenarts;
- 6°. die van plaatsvervanger of nummervwisselaar;
- 7°. die van den loteling, welke krachten art. 127, gedurende meer dan twee jaren van de werkelijke dienst ontheven is geweest;
- 8°. die van den loteling, welke op het oogenblik, dat de militieraad omtrent zijnen broeder uitspraak doet, krachtens datzelfde artikel van de werkelijke dienst is ontheven.

Art. 52. Worden twee of meer broeders in hetzelfde jaar dienstplichtig, dan wordt alleen de helft van hun getal, of, is dit oneven, de kleinere helft voor de dienst aangewezen volgens den regel, gesteld in de laatste zinsnede van art. 49.

Art. 53. Om vrijstelling wegens eigen militaire dienst of die van broeders te verkrijgen, moet men overleggen een paspoort of ander bewijs van ontslag, of een uittreksel uit het stamboek of een bewijs van werkelijke dienst.

Ter bekoming van vrijstelling wegens broederdienst moet men bovendien overleggen een getuigschrift van den burgemeester, waaruit het getal zonen, tot het gezin behorende, blijkt.

Vrijstelling als eenigen wettigen zoon wordt verleend op overlegging van een getuigschrift van den burgemeester, waaruit blijkt, dat men eenige wettige zoon is.

Deze getuigschriften zijn ingerigt in den door Ons te bepalen vorm.

Art. 54. Elke reden van vrijstelling moet bestaan op het tijdstip, waarop zij wordt aangevraagd.

Vrijstelling, aangevraagd wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken of wegens gemis aan lengte, wordt niet verleend, wanneer de loteling, die haar vraagt, niet voor den militieraad is verschenen, behoudens het geval, bedoeld in art. 89.

HOOFDSTUK VI.

VAN UITSLUITING VAN DE DIENST.

Art. 55. Tot de dienst bij de militia wordt niet toegelaten de loteling:

- 1°. die tot eene onteerende straf veroordeeld, als eerlooze schelm weggejaagd of van den militairen stand vervallen verklaard is, al heeft hij gratie verkregen;
- 2°. die krachtens de wet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 96), of op grond van het Reglement van krijgstaet voor het krijgsvolk te lande, met een briefje van ontslag uit de dienst bij de zee- of landmagt is weggezonden.

Art. 56. Tot de dienst bij de militia wordt voorloopig niet toegelaten de loteling:

- 1°. die zich in hechtenis bevindt en omtrent wiens zaak, bij het sluiten van de laatste zitting van den militieraad, bij in kracht van gewijsde gegane uitspraak niet is beslist;
- 2°. die wegens wanbedrijf is veroordeeld en zich bij het sluiten van de laatste zitting van den militieraad nog in hechtenis bevindt.

Art. 57. Hij, die in een van de gevallen, in het voorgaand artikel bedoeld, heeft verkeerd, verschijnt, binnen acht dagen nadat hij in vrijheid is gesteld, voor den burgemeester der gemeente, voor welke hij heeft geloot, en geeft de redenen van vrijstelling op, die hij vermeent te hebben. Van dit verschijnen wordt hem een bewijs afgegeven.

De burgemeester geeft daarvan dadelijk kennis aan Onzen commissaris in de provincie, die den loteling ten spoedigste voor Gedeputeerde Staten doet verschijnen.

Gedeputeerde Staten doen omtrent het al of niet aanwijzen van den loteling voor de dienst ten spoedigste eene uitspraak.

De twee laatste zinsneden van art. 44 en art. 45 zijn hierbij van toepassing.

Art. 58. De loteling krachtens het voorgaand artikel bij de einduitspraak voor de dienst aangewezen, en zou het, bij de loting voor hem getrokken nummer zijn opgeroepen geweest, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd.

Hij komt in mindering van de ligting van het jaar, waarin voor hem is geloot, of, is die ligting reeds ontslagen, in mindering van de ligting van het jaar, waarin hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt bij zijne inlijving de hander van het hoogste van de voor die

ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

De loteling echter, bedoeld bij de eerste alinea van art. 56, zal, zoo hij werd vrijgesproken of van vervolging ontslagen, in elk geval worden gerekend te behooren tot de ligting van het jaar, waarin hij geloot heeft en met deze worden ontslagen. De dienst, alzoo door hem volbragt, wordt voor de toepassing van art. 50, sub 2°, voor vijfjarige dienst gerekend.

Art. 59. Indien het blijkt, dat een loteling, die in het geval van art. 55 verkeert, niet van de dienst uitgesloten is geworden, dan wordt dit terstond ter kennis van Gedeputeerde Staten der provincie, binnen welke hij is ingeschreven, gebracht.

Gedeputeerde Staten onderzoeken het geval en doen daaromtrent ten spoedigste eene uitspraak, en brengen die terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij, wien de uitspraak geldt, behoort.

Burgemeester en wethouders geven van de uitspraak dadelijk kennis aan den loteling, die ten gevolge daarvan zal worden opgeroepen, of aan zijn vader of voogd.

Van die uitspraak kan bij Ons in beroep worden gekomen. Hierbij gelden de artt. 103—105.

Is de loteling, in de eerste zinsnede van dit artikel bedoeld, ingelijfd en wordt hij bij de einduitspraak van de dienst uitgesloten, dan wordt hij terstond daaruit weggezonden.

Geschiedt die wegzending vóór den 15den December van het jaar, waarin hij is ingelijfd, dan wordt de horder van het aan de beurt liggende hooger nummer der ligting van dat jaar en van de gemeente, voor welke aandeel hij is opgetreden, onverwijld ter inlijving opgeroepen.

HOOFDSTUK VII.

VAN DE VERVANGING.

Art. 60. Een loteling kan zijne dienst doen waarnemen door een plaatsvervanger.

Om plaatsvervanger bij de militia te zijn, moet men de vereischten bezitten, in de eerste zinsnede van art. 11 vermeld, en niet jonger dan 21 jaar wezen.

Ten aanzien van den plaatsvervanger geldt hetgeen in de tweede en derde zinsnede van art. 11 en in art. 13 omtrent den vrijwilliger is bepaald.

Art. 61. De loteling is gedurende één jaar voor zijn plaatsvervanger aansprakelijk, te rekenen van den dag waarop deze is ingelijfd.

Zoo de plaatsvervanger binnen dien tijd ontbreekt, dan stelt de loteling een nieuwen plaatsvervanger, of treedt zelf in de dienst op.

Het stellen van een nieuwen plaatsvervanger of het optreden wordt niet gevorderd, wanneer de plaatsvervanger wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, door de dienst bekomen, ontslagen, of gedurende zijn dienstdtijd overleden is, of wel zich als vrijwilliger bij het krijgsvolk in 's Rijks overzeesche bezittingen heeft verbonden.

Art. 62. Onze commissaris in de provincie, tot wier aandeel in de ligting de vervangene behoort, zorgt, dat deze, wanneer hij er toe verplicht is, een nieuwen plaatsvervanger stelde of zelf in de dienst optrede.

Dit een of ander geschiedt binnen zestig dagen na den dag, waarop de vervangene van het ontbreken van den plaatsvervanger is verwittigd.

Art. 63. Is een plaatsvervanger, die deserteert, binnen zestig dagen na zijne desertie vrijwillig teruggekeerd of aangehouden, dan behoort in zijne plaats geen nieuwe plaatsvervanger te worden gesteld.

Kan echter de gedeserteerde plaatsvervanger, ten gevolge van een regterlijk vonnis, niet tot verdere dienst worden toegelaten, dan geldt de tweede zinsnede van art. 61.

Art. 64. Wordt een gedeserteerde plaatsvervanger weder in dienst gesteld, dan wordt de vervangene, die zelf in dienst optrad, of de reeds door hem gestelde nieuwe plaatsvervanger uit de dienst ontslagen.

Art. 65. Een loteling kan zijne dienst insgelijks doen waarnemen door een ander loteling, mits deze tot dezelfde ligting en dezelfde provincie behoore, op het tijdstip der nummervwisseling niet verplicht zij te dienen en voor de krijgsmagt geschiktheid bezitte.

Ten aanzien van den nummervwisselaar geldt hetgeen in de eerste zinsnede van art. 13 is bepaald.

Art. 66. De loteling, die met een ander van nummer heeft verwisseld, geniet den vrijdom van dienst, die aan den houder van dat nummer toekwam.

Art. 67. De nummervwisseling wordt nietig en de loteling is dien ten gevolge verplicht zelf in dienst te treden, wanneer de opgetreden nummervwisselaar:

- 1°. krachtens art. 48 uit de dienst wordt ontslagen;
- 2°. krachtens art. 117, binnen den daar gestelden termijn, uit de dienst wordt ontslagen.

Art. 68. Een ingelijfd plaatsvervanger of nummervwisselaar wordt, zoodra blijkt dat hij in strijd met de wet is aangenomen, uit de dienst ontslagen.

Art. 69. De loteling, die, volgens art. 46, 58, 115, 117 of 174 moet worden ingelijfd, is bevoegd, binnen dertig dagen na zijne oproeping of aanwijzing, een plaatsvervanger of nummervwisselaar te stellen.

Art. 70. Den loteling, die reeds bij de militia is ingelijfd, en hem, die volgens art. 165 zonder loting moet worden ingelijfd, kan door Ons, in bijzondere gevallen, het stellen van een plaatsvervanger worden vergund.

De kosten, vallende op het onderzoeken van den als plaatsvervanger aangeboden persoon, worden in dat geval door hem, wien de vervanging is vergund, gedragen.

Art. 71. Het onderzoeken van hen, die krachtens de beide voorgaande artikelen als plaatsvervangers of nummervwisselaars worden aangeboden, geschiedt, zoo de zittingen van den militieraad zijn afgelopen, door Gedeputeerde Staten.

Gedeputeerde Staten worden in dat onderzoek bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

De vijf laatste zinsneden van art. 44 zijn hierbij van toepassing.

Art. 72. Het stellen van een plaatsvervanger of nummervwisselaar geschiedt bij overeenkomst, die bij notariële acte wordt verleden.

Voor het opmaken, het verlijden en de uit te geven afschriften van de acte, wordt in het geheel, behalve de zegel- en registratiekosten, niet meer dan vier gulden in rekening gebracht.

De acte is aan een vast registratieorgaan vijf gulden anderwerpen.

Art. 73. De loteling, die de met zijn plaatsvervanger of nummervwisselaar gesloten overeenkomst niet nakomt, wordt, zoo die overeenkomst door een regterlijk vonnis, in kracht van gewijsde gegaan, is vernietigd,

tegen ontslag van zijn plaatsvervanger of nummervervisselaar zelf in dienst gesteld.

Hij wordt daartoe onmiddellijk opgeroepen en, voldoet hij niet aan die oproeping, dan zijn art. 172 en de twee eerste zinsneden van art. 173 van toepassing, doch geschiedt de inlijving slechts voor den nog onvervulden dienstdienst.

Wordt de loteling voor de dienst ongeschikt bevonden, dan belet dit het ontslag van den plaatsvervanger of den nummervervisselaar niet.

Art. 74. Plaatsvervangers worden gedurende den tijd der aansprakelijkheid van de vervangenen niet als vrijwilligers bij de zeemagt of het corps mariniers toegelaten.

Worden zij bij het leger hier te lande als vrijwilligers aangenomen, dan ontheft dit de vervangenen van de in art. 61 bedoelde aansprakelijkheid.

Art. 75. Het is aan alle rijks-, provinciale en gemeente-ambtenaren, die op eenigerlei wijze bij de uitvoering van de wet op de nationale militie betrokken zijn, en aan alle krijgslieden verboden, deel te nemen aan eene onderneming, het bezorgen van plaatsvervangers of nummervervisselaars ten doel hebbende, of daaruit eenige voordeelen te behalen.

HOOFDSTUK VIII.

VAN DEN MILITIERAAD.

§ 1. Van de samenstelling van den militieraad.

Art. 76. De militieraad is zamengesteld uit:
een lid van de Provinciale Staten, niet tot de Gedeputeerde Staten behorende, als voorzitter;

een lid van den raad van eene van de onder het rechtsgebied van den militieraad behorende gemeenten;

een hoofdofficier van de landmagt, of, ingeval geen hoofdofficier beschikbaar is, een officier van minderen rang.

Aan den militieraad wordt een secretaris toegevoegd.

Art. 77. De voorzitter en de leden van den raad worden jaarlijks door Ons benoemd.

Tevens wordt door Ons benoemd een lid van de Provinciale Staten, niet tot de Gedeputeerde Staten behorende, om den voorzitter, een raads-lid om het raads-lid, en een officier om den hoofdofficier, in geval van ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis, te vervangen.

Art. 78. De secretaris wordt jaarlijks door Onzen commissaris in de provincie benoemd.

Art. 79. De militie-commissaris heeft zitting in den raad en eene raadgevende stem.

Art. 80. De militieraad wordt bijgestaan door een burgerlijk geneeskundige en een officier van gezondheid.

De burgerlijke geneeskundige wordt door den raad en de officier van gezondheid door den chef van de geneeskundige dienst van de zee- of van de landmagt aangewezen.

Is geen officier van gezondheid beschikbaar, dan wijst de militieraad een tweeden burgerlijken geneeskundige aan.

De burgerlijke geneeskundigen worden zooveel mogelijk dagelijks afgewisseld.

Art. 81. De burgerlijke geneeskundigen en de officieren van gezondheid leggen, eenmaal voor elke ligting, alvorens hunne werkzaamheden bij den militieraad aan te vangen, in handen van den voorzitter van den raad een eed of belofte af, volgens een daarvan door Ons te geven voorschrift.

Art. 82. De voorzitter en het burgerlijke lid van den militieraad en de in art. 80 bedoelde burgerlijke geneeskundigen genieten voor elke vergadering, die zij bijwonen, een door Ons te bepalen presentiegeld en de secretaris eene jaarlijksche bezoldiging.

Zij ontvangen voorts, zoo zij zich ter behandeling der zaken van den militieraad buiten hunne woonplaats moeten begeven, reis- en verblijfskosten uit 's Rijks kas, volgens het door Ons te bepalen bedrag.

§ 2. Van de werkzaamheden en de bevoegdheid van den militieraad.

Art. 83. Zoo Wij nodig achten, dat in eene provincie meer dan één militieraad zij, wordt het rechtsgebied van elken van die raden door Ons bepaald.

Art. 84. De militieraad vergadert in de hoofdplaats der provincie, of bestaat er in de provincie meer dan één militieraad, in de daartoe door Ons aan te wijzen gemeente.

Hij kan in meer dan ééne gemeente vergaderen, indien Wij dit noodig achten.

Zijne vergaderingen worden in het openbaar gehouden.

De voorzitter van den militieraad is bevoegd tot handhaving van de orde bij de vergaderingen de sterke hand in te roepen, en, ingeval die orde op eenigerlei wijze wordt gestoord, hen, die dit doen, het vertrek te doen verlaten.

Art. 85. Van wege de gemeente, waar de militieraad vergadert, wordt zorg gedragen voor een daartoe geschikt vertrek, voor de noodige schrijfbehoeften en voor eene bewaarplaats van het archief, zoomede dat er in een afzonderlijk vertrek gelegenheid zij tot het geneeskundig onderzoek van de manschappen.

Art. 86. De militieraad houdt twee zittingen.

De eerste wordt geopend den tweeden Maandag in Maart, de andere den tweeden Maandag in April.

Bij het invallen van eenen Christelijken feestdag op den tweeden Maandag in April wordt de tweede zitting den volgenden Dingsdag geopend.

De werkzaamheden worden dagelijks gedurende ten minste zes uren, zolang personen te onderzoeken of zaken te behandelen zijn, voortgezet, uitgezonderd op Zon- en algemeene Christelijke feestdagen.

Art. 87. Ten minste acht dagen vóór het openen van eene zitting van den militieraad, geschiedt door burgemeester en wethouders van elke betrokken gemeente eene openbare kennisgeving, waarbij de tijd en de plaats der zitting worden vermeld.

Die tijd en plaats worden, ten minste drie dagen vóór het openen van de zitting, bovendien aan elken loteling bekend gemaakt.

Dit geschiedt door burgemeester en wethouders door middel van een aan zijne woning of aan die van zijn vader of voogd te bezorgen biljet.

Het niet ontvangen van dit biljet ontheft niet van de verplichting tot het verschijnen voor den militieraad of tot het indienen van de tot staving der redenen van vrijstelling gevorderde bewijstukken.

Art. 88. Voor den militieraad moet verschijnen:

1°. de vrijwilliger voor de militie;

2°. de loteling, die vrijstelling verlangt wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken of gemis van de gevorderde lengte;

3°. hij, die voor een loteling als plaatsvervanger of als nummervervisselaar verlangt op te treden.

Art. 89. De loteling, die wegens ziekte of gebreken buiten staat is voor den raad te verschijnen, wordt onderzocht op de plaats, waar hij zich bevindt.

Dit geschiedt door een daartoe door den militieraad aan te wijzen burgerlijk geneeskundige en door den aan den raad toegevoegden officier van gezondheid, te zamen of afzonderlijk. De burgerlijke geneeskundige en de officier van gezondheid zenden elk eene door hem ondertekende, omstandige verklaring omtrent den toestand van den loteling aan den voorzitter van den raad.

De burgerlijke geneeskundige legt, indien hij den in art. 81 bedoelden eed of belofte nog niet heeft afgelegd, dien alsnog mondeling of schriftelijk in handen van den voorzitter af.

Art. 90. De loteling, die buiten de provincie, waarin hij voor de militie heeft geloot, verblijf houdt, kan, met goedvinden van Onzen commissaris in die provincie, verschijnen voor den militieraad, onder wiens rechtsgebied hij verblijf houdt.

Art. 91. In de eerste zitting van den militieraad wordt uitspraak gedaan omtrent:

- de verschenen vrijwilligers voor de militie;
- de lotelingen, die redenen van vrijstelling hebben ingediend;
- de lotelingen, in de artt. 55 en 56 bedoeld;
- alle overige lotelingen.

Art. 92. In de tweede zitting van den militieraad wordt uitspraak gedaan omtrent alle in de eerste zitting niet afgedane zaken en omtrent hen, die als plaatsvervanger of nummervervisselaar verlangen op te treden.

Art. 93. Alle besluiten van den militieraad worden bij meerderheid van stemmen genomen.

De voorzitter en de leden onthouden zich van medestemmen over zaken, waarin personen, hun in bloed- of aanverwantschap, tot den derden graad ingesloten, bestaande, betrokken zijn.

Tot het doen van uitspraak in zoodanige zaken worden hunne plaatsvervangers opgeroepen.

Art. 94. Omtrent elken loteling wordt afzonderlijk eene uitspraak gedaan; zij luidt:

- of: vrijgesteld wegens (de redenen daarachter bij te voegen);
- of: tot de dienst aangewezen;
- of: voor altijd uitgesloten, volgens art. 55 der wet;
- of: voorloopig uitgesloten, volgens art. 56 der wet.

De uitspraak wordt in het lotingsregister achter den naam van den loteling, wien zij geldt, opgeteekend en elke uitspraak staande de zitting door de handteekening van den voorzitter gewaarmerkt.

Verklaart de loteling een plaatsvervanger of nummervervisselaar te zullen stellen, dan wordt daarvan insgelijks achter zijn naam melding gemaakt.

Art. 95. De militieraad is niet verplicht, in het doen van zijne uitspraken, het gevoelen van de geneeskundigen, die hem bijstaan, te volgen.

Art. 96. De voor den geregelden loop der werkzaamheden van den militieraad noodige voorschriften worden door Ons gegeven.

§ 3. Van het beroep van de uitspraken van den militieraad.

Art. 97. Gedurende tien dagen, te rekenen van den dag, waarop de militieraad eene uitspraak heeft gedaan, kunnen tegen die uitspraak bij Gedeputeerde Staten bezwaren worden ingebracht:

- 1°. door den loteling, omtrent wien de uitspraak is gedaan, of door zijn vader of voogd;
- 2°. door den loteling, wiens nummer ten gevolge van de uitspraak zou worden opgeroepen, of door zijn vader of voogd;
- 3°. door den reeds ingelijfd den loteling, die ten gevolge van de uitspraak niet uit de dienst zou worden ontslagen, of door zijn vader of voogd;
- 4°. door den betrokken militie-commissaris.

Art. 98. Geene bezwaren kunnen worden ingediend tegen eene uitspraak, waarbij:

- 1°. een loteling voor de dienst is aangewezen, zonder dat door hem eenige reden van vrijstelling was ingebracht;
- 2°. vrijstelling van dienst is verleend of geweigerd op grond van het niet of al bezitten van de gevorderde lengte;
- 3°. een plaatsvervanger of nummervervisselaar, wegens gemis van de gevorderde vereischten, niet is toegelaten.

Art. 99. De bezwaren worden bij Gedeputeerde Staten ingediend door middel van een door de noodige bewijstukken gestaafd verzoekschrift op ongezegeld papier, ondertekend door hem, die ze inbrengt.

Deze brengt het verzoekschrift in, tegen bewijs van ontvang, bij den burgemeester zijner woonplaats, die het terstond aan Gedeputeerde Staten opzendt.

De militie-commissaris dient zijne bezwaren in door een brief aan Gedeputeerde Staten.

Art. 100. Gedeputeerde Staten onderzoeken de bij hen ingebrachte bezwaren zonder uitstel en doen omtrent elke zaak afzonderlijk ten spoedigste eene uitspraak, met de redenen omkleed. Hunne uitspraak wordt terstond medegedeeld aan burgemeester en wethouders der gemeente, waarmede de loteling, wien de uitspraak geldt, behoort, en aan hem, die de bezwaren inbragt.

Strekt de uitspraak tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, dan geven burgemeester en wethouders daarvan dadelijk kennis aan den loteling, die dien ten gevolge zal worden opgeroepen, of aan zijn vader of voogd.

Art. 101. Ingeval de bezwaren zijn ingebracht op grond van het al of niet verlenen van vrijstelling wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, doen Gedeputeerde Staten geene uitspraak dan na den betrokken loteling voor zich te hebben doen verschijnen en geneeskundig onderzoeken.

Gedeputeerde Staten worden in dat onderzoek bijgestaan door een ander burgerlijk geneeskundige en een ander officier van gezondheid dan die den militieraad bij het doen van de uitspraak, waartegen bezwaar is ingebracht, hebben bijgestaan.

Daarbij geldt hetgeen in de vijf laatste zinsneden van art. 44 is bepaald.

Gedeputeerde Staten kunnen den loteling, die wegens ziekte of gebreken buiten staat is, voor hen te verschijnen, doen onderzoeken op de plaats waar hij zich bevindt.

Dit geschiedt op de in art. 89 voorgeschreven wijze.

Art. 102. Wanneer een loteling weigert aan de, krachtens art. 101, door Gedeputeerde Staten gedane oproeping te voldoen, wordt hij, op last van Onzen commissaris in de provincie, door den burgemeester zijner woonplaats onder verzekerd geleide naar Gedeputeerde Staten opgezonden.

Art. 103. Van de uitspraken van Gedeputeerde Staten, met uitzondering van die betreffende het al of niet verleen van vrijstelling wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, kan gedurende tien dagen, te rekenen van den dag, waarop de uitspraken ter kennis van de belanghebbenden zijn gebracht, bij Ons in beroep worden gekomen:

1°. door den loteling, wiens bezwaren door de uitspraak niet zijn weggenomen, of door zijn vader of voogd;

2°. door den loteling, wiens nummer ten gevolge van de uitspraak van Gedeputeerde Staten zou worden opgeroepen, of door zijn vader of voogd;

3°. door den reeds ingelijfd den loteling, die ten gevolge van de uitspraak van Gedeputeerde Staten niet uit de dienst zou worden ontslagen, of door zijn vader of voogd;

4°. door Onzen commissaris in de provincie.

Art. 104. Onze beslissing, ~~met spoedig mogelijk~~ nadat het beroep is gedaan, bij een met redenen omkleed besluit, den Raad van State gehoord, te nemen, wordt gezonden aan Onzen commissaris in de provincie, die voor de uitvoering zorgt.

Art. 105. De uitvoering van de uitspraak, waartegen bezwaren zijn ingebracht, blijft tot aan de einduitspraak geschorst.

HOOFDSTUK IX.

VAN DEN MILITIE-COMMISSARIS.

Art. 106. De militie-commissaris wordt door Ons benoemd en ontslagen.

Niemand is tot militie-commissaris benoembaar dan die Nederlander in het volle genot der burgerlijke en burgerschapsregten is en den leeftijd van dertig jaren heeft vervuld.

Art. 107. De militie-commissaris heeft den rang van luitenant-kolonel tenzij hij een hooger rang als gepensionneerd officier mogt hebben.

Hij heeft zijne vaste woonplaats in de door Ons aan te wijzen gemeente.

Art. 108. Hij begeeft zich tot het onderzoeken van de met onbepaald verlof gezonden manschappen van de militie te land naar de daartoe aan te wijzen plaatsen.

Hij is bevoegd, tot handhaving van de orde, bij dat onderzoek de sterke hand in te roepen.

Art. 109. Bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis van den militie-commissaris wordt hij, zoodra noodig, vervangen door een door Onzen commissaris in de provincie aan te wijzen persoon.

Art. 110. De bevoegdheid en de werkzaamheden van den militie-commissaris worden door Ons, in overeenstemming met deze wet, geregeld.

HOOFDSTUK X.

VAN HET OPROEPEN EN HET AFLEVEREN VAN DE BIJ DE MILITIE IN TE LIJVEN MANSCHAPPEN.

Art. 111. De voor de dienst aangewezen lotelingen worden tot het ~~voltallig maken van het aandeel van elke gemeente in de ligting opgeroepen~~ naar de volgorde der door of voor hen getrokken nummers, te beginnen met het laagste.

Elk loteling, in dat aandeel begrepen, en elk vrijwilliger voor de militie ontvangt, ten minste vijf dagen vóór den dag, waarop hij zal worden afgeleverd, door tusschenkomst van den burgemeester zijner woonplaats, van Onzen commissaris in de provincie een brief van oproeping, vermeldende den dag, het uur en de plaats voor de aflevering bepaald.

Art. 112. Jaarlijks tusschen den 1sten en den 15den Mei geschiedt de aflevering van de in dat jaar door den militieraad voor de dienst aangewezen en in de ligting begrepen lotelingen, van hunne plaatsvervangers of nummervwisselaars en van de vrijwilligers voor de ligting van dat jaar.

Art. 113. De aflevering geschiedt aan de daartoe door Ons aan te wijzen militaire autoriteit door of van wege Onzen commissaris in de provincie, die daarvoor dag, uur en plaats bepaalt.

Art. 114. De burgemeester van elke gemeente zorgt voor het verzamelen van de tot het aandeel zijner gemeente behorende manschappen en voor hunne overbrenging naar de voor de aflevering bestemde plaats.

Algemeene voorschriften omtrent het verzamelen en de overbrenging worden door Onzen commissaris in de provincie gegeven.

Art. 115. Onze commissaris in de provincie zorgt, dat, ter vervulling van de plaatsen der manschappen, die op den 1sten Augustus van het jaar der aflevering aan het aandeel van elke gemeente in de ligting ontbreken, de houders van de aan de beurt liggende hoogere nummers onverwijd ter inlijving worden opgeroepen.

Art. 116. Wanneer een loteling binnen vier maanden na zijne aflevering blijkt voor de dienst ongeschikt te zijn, wordt zijne herkeuring bij Gedeputeerde Staten der provincie, voor welke hij heeft geloot, aangevraagd.

Binnen veertien dagen na die aanvraag doen Gedeputeerde Staten den loteling voor zich verschijnen en, is de herkeuring aangevraagd wegens ziekelijke gesteldheid of gebreken, door geneeskundigen onderzoeken.

Daarbij geldt hetgeen in de twee laatste zinspeden van art. 71 is bepaald. Van de uitspraak van Gedeputeerde Staten, krachtens dit artikel te doen, is geen beroep toegelaten.

Art. 117. Indien de loteling, in het voorgaand artikel bedoeld, door Gedeputeerde Staten wordt afgekeurd, wordt hij uit de dienst ontslagen.

Geschiedt die afkeuring vóór den 15den December van het jaar, waarin hij is ingelijfd, dan wordt de houder van het aan de beurt liggend hooger nummer der ligting van dat jaar en van de gemeente, voor welk aandeel hij is opgetreden, of, was hij nummervwisselaar, de loteling, voor wien hij in de dienst was opgetreden, onverwijd ter inlijving opgeroepen.

Art. 118. Het overbrengen en afleveren van hen, die bij de uitspraak van Gedeputeerde Staten of in hooger beroep voor de dienst zijn aangewezen, en in het algemeen van alle na het tijdstip, bedoeld in art. 112, in te lijven manschappen, geschiedt overeenkomstig de artt. 111, 113 en 114.

Art. 119. Zoodra de manschappen, die ter aflevering worden opge-

zonden, hunne woonplaats verlaten, komen de kosten van hunne reis, voeding en huisvesting en de reis- en verblijfskosten hunner geleiders ten laste van 's Rijks kas.

HOOFDSTUK XI.

VAN DE DIENST, HET VERLOF EN HET ONTSLAG DER BIJ DE MILITIE INGELIJFDE.

§ 1. Van de dienst.

Art. 120. De afgeleverde voor de militie te land bestemde manschappen worden, volgens de door Ons te geven voorschriften, bij de corpsen van het leger ingelijfd.

Vrijwilligers bij de militie worden, voor zoover zij daartoe geschikt bevonden zijn en er gelegenheid toe bestaat, ingelijfd bij het corps hunner keuze.

Art. 121. De bij de militie te land ingelijfd den dienen te gelijk met en op dezelfde wijze als de vrijwilligers bij het leger.

Voor zooveel er bij het Limburgsch Bondscontingent militie wordt ingedeeld, worden daartoe alleen manschappen genomen, afkomstig uit dat gedeelte van het hertogdom Limburg, waarop verdragen tusschen het Limburgsche Verbond rusten.

De lotelingen en de vrijwilligers bij de militie te land mogen echter niet, dan met hunne toestemming, naar de kolonien en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen gezonden worden.

Art. 122. De bij de militie te land ingelijfd den worden tot eerste oefening gedurende het geheele eerste jaar van hun diensttijd onder de wapenen gehouden, tenzij Wij zulks niet noodig achten.

Art. 123. Behalve de ligting, die voor het eerst dient, kan steeds een zevende van het geheele bedrag der vijf ligtingen van de militie te land onder de wapenen worden gehouden of geroepen.

Dat zevende wordt zamengesteld uit de manschappen:

1°. die krachtens art. 165 zonder loting zijn ingelijfd en hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

2°. die krachtens de artt. 171 en 173 zijn in dienst gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt, voor zooverre omtrent hen is beslist, dat zij gedurende twee of vijf jaren onder de wapenen zullen worden gehouden;

3°. die krachtens art. 177 in dienst zijn gesteld en hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

4°. die, na hun eerste dienstjaar te hebben volbragt, verlangen onder de wapenen te blijven of te worden geroepen.

Art. 124. Is het in het vorig artikel bedoelde zevende deel niet op de daar bepaalde wijze voltallig te maken, dan wordt het in de hieronder volgende orde aangevuld:

1°. door de niet voor hunne broeders opgetreden plaatsvervangers, die hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

2°. door de overige manschappen, die hun eerste dienstjaar hebben volbragt;

3°. door de niet voor hunne broeders opgetreden plaatsvervangers, die hun tweede dienstjaar hebben volbragt;

4°. door de overige manschappen, die hun tweede dienstjaar hebben volbragt.

Is slechts een deel van eene van deze soorten van manschappen ter aanvulling noodig, dan wordt dat deel aangewezen door loting, op de door Ons te bepalen wijze te houden.

Art. 125. De militie te land komt in gewone tijden jaarlijks eenmaal te zamen om gedurende niet langer dan zes weken in den wapenhandel te worden geoefend, tenzij Wij het raadzaam mogten oordeelen, dat zamenkomen geheel of gedeeltelijk achterwege te laten.

Art. 126. Aan de bij de militie te land ingelijfd den, die verlangen na volbragten oefeningstijd minstens voor zes maanden onder de wapenen te blijven of te komen, zonder zich als vrijwilliger te verbinden, wordt zulks vergund.

Art. 127. Aan de geestelijken en bedienaren van de godsdienst bij de erkende kerkgenootschappen en aan de studenten in de godgeleerdheid, die daartoe aan erkende inrigtingen van onderwijs worden opgeleid, wordt door Ons, op hunne aanvraag, telkens voor één jaar, ontheffing van de werkelijke dienst verleend.

Ook in andere bijzondere gevallen kan door Ons aan de overige bij de militie ingelijfd den ontheffing van de werkelijke dienst worden toegekend. Van deze ontheffing wordt telkens mededeeling gedaan in de *Staats-courant*, met opgave van de redenen, die daartoe geleid hebben.

Wordt de ontheffing niet op nieuw verleend en heeft de ingelijfd den nog niet, krachtens art. 122, zijn eerste oefeningstijd volbragt, dan is hij daartoe alsnog verplicht.

Indien, krachtens art. 51, ten gevolge der ontheffing, een broeder van dengene, aan wien zij verleend was, bij de militie was ingelijfd, dan wordt die broeder met de militie ontslagen, zoodra de ontheffing niet wordt vernieuwd.

Art. 128. De bij de militie te land ingelijfd den worden niet tot het aangaan van een huwelijk toegelaten zonder schriftelijke toestemming van wege Onzen Minister van Oorlog.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan hen, die hun vierde dienstjaar hebben volbragt.

Art. 129. De bij de militie te land ingelijfd den worden niet tot het aangaan van eene verbindtenis voor de buitenlandsche zeevaart toegelaten, zonder schriftelijke toestemming van wege Onzen Minister van Oorlog.

Die toestemming wordt slechts verleend aan de lotelingen, die reeds vóór hunne inlijving bij de militie hun beroep van de buitenlandsche zeevaart maakten en die zich overeenkomstig art. 150 voor de zeemilitie hebben aangeboden, doch daarbij niet hebben kunnen worden aangenomen.

Art. 130. Het Crimineel Wetboek en het Reglement van krijgstaet voor het krijgsvolk te lande zijn op de manschappen der militie te land, die zich onder de wapenen bevinden, van toepassing, en, met opzig tot de verschillende gevallen van desertie, op al de bij de militie te land ingelijfd den.

Die manschappen worden geacht onder de wapenen te zijn:

1°. zoolang zij zich bij hun corps bevinden;

2°. gedurende den tijd, dien het in art. 126 bedoeld onderzoek duurt;

3°. in het algemeen, wanneer zij in uniform zijn gekleed.

§ 2. Van het verlof.

Art. 131. De bij de militie ingelijfd den worden, wanneer zij niet meet

krachtens de artt. 122, 123, 124 en 153 in werkelijke dienst behooren te blijven, met verlof huiswaarts gezonden.

Art. 132. De verlofganger geniet gedurende zijn verloftijd geene soldij, noch toelage uit 's Rijks kas.

Art. 133. Hij meldt zich binnen dertig dagen na den dag, waarop hem de verlofpas is uitgereikt, bij den burgemeester zijner woonplaats aan, ten einde deze zijn verlofpas voor gezien teekene.

Art. 134. De verlofganger, die zich in eene andere gemeente gaat vestigen, geeft daarvan kennis aan den burgemeester zijner woonplaats. Binnen dertig dagen na den dag, waarop hij komt in de gemeente, waarin hij zich vestigt, meldt hij zich aan bij den burgemeester dier gemeente, ten einde deze zijn verlofpas voor gezien teekene.

Art. 135. De burgemeester van elke gemeente houdt een afzonderlijk register van de in zijne gemeente gevestigde verlofgangers en teekent daarin aan wie van hen de gemeente hebben verlaten of overleden zijn.

Art. 136. De verlofganger van de militie te land mag zich zonder toestemming van Onzen Minister van Oorlog niet langer dan gedurende vier weken buiten 's lands begeven.

Art. 137. De verlofganger, die art. 133, 134, 136 of 156 niet naleeft, wordt in werkelijke dienst geroepen en gedurende drie maanden gehouden.

Art. 138. De verlofgangers van de militie te land worden jaarlijks ten minste eenmaal op den door Ons te bepalen tijd door den militie-commissaris onderzocht.

Art. 139. Onze commissaris in de provincie bepaalt de plaatsen, dagen en uren, waarop het onderzoek zal plaats hebben.

Hiervan geschiedt in elke gemeente door burgemeester en wethouders, ten minste tien dagen te voren, openbare kennisgeving.

Art. 140. De verlofganger verschijnt bij het onderzoek in uniform gekleed, en voorzien van de kleeding- en uitrustingsstukken, hem bij zijn vertrek met verlof medegegeven, van zijn zakboekje en van zijn verlofpas.

Art. 141. Behoudens het bepaalde in art. 130 kan een arrest van twee tot zes dagen, te ondergaan in de naastbij gelegen provoost of het naastbij zijnde huis van bewaring of arrest, door den militie-commissaris worden opgelegd aan den verlofganger:

- 1°. die zonder geldige reden niet bij het onderzoek verschijnt;
- 2°. die, daarbij verschenen zijnde, zonder geldige reden, niet voorzien is van de in het voorgaand artikel vermelde voorwerpen;
- 3°. wiens kleeding- of uitrustingsstukken bij het onderzoek niet in voldoende staat worden bevonden;
- 4°. die kleeding- of uitrustingsstukken, aan een ander behoorende, als de zijne vertoont.

Art. 142. Is de verlofganger, wien krachtens het voorgaand artikel arrest is opgelegd, bij het onderzoek tegenwoordig, dan kan hij dadelijk onder verzekerd geleide in arrest worden gebracht.

Is hij niet tegenwoordig en onderwerpt hij zich niet aan de hem opgelegde straf, dan wordt hij, op schriftelijke aanvraag van den militie-commissaris, te rigten aan den burgemeester der woonplaats van dien verlofganger, aangehouden en onder verzekerd geleide naar de naastbij gelegen provoost of het naastbij zijnde huis van bewaring of arrest overgebracht.

Art. 143. Onverminderd de straf, in art. 141 vermeld, is de verlofganger verplicht, op den daartoe door den militie-commissaris te bepalen tijd en plaats, en op de in art. 140 voorgeschreven wijze, voor hem te verschijnen om te worden onderzocht.

Art. 144. De verlofganger, die zich bij herhaling schuldig maakt aan het feit, sub 4°. van art. 141 bedoeld, of niet overeenkomstig art. 143 voor den militie-commissaris verschijnt, of, aldaar verschenen zijnde, in het geval verkeert sub 2°. en 3°. van art. 141 vermeld, wordt onder de wapenen geroepen en van drie tot zes maanden gehouden.

Art. 145. De verlofganger der militie, die niet voldoet aan eene oproeping voor de werkelijke dienst, wordt als deserteur behandeld.

§ 3. Van het ontslag.

Art. 146. Elk bij de militie te land ingelijfde ontvangt, vijf jaren na den dag zijner inlijving, een bewijs van ontslag uit de dienst.

Heeft hij echter in zijn dienstdtijd achtereen of opvolgend gevangenisstraf gedurende zes maanden of langer ondergaan, dan ontvangt hij dat bewijs zooveel later als zijne gevangenhouding heeft geduurd.

Art. 147. Is de Staat in oorlog of in andere buitengewone omstandigheden op den tijd, waarop den ingelijfde bij de militie het bewijs van ontslag moet worden uitgereikt, en wordt het door Ons noodig geacht, hem langer in dienst te houden, dan wordt de afgifte van dat bewijs geschorst, tot dat omtrent de bij de Staten-Generaal ingediende voordragt van wet, die hem tot langer dienst verplichten zou, beslist is.

Art. 148. Het bewijs van ontslag wordt gezonden aan den burgemeester der woonplaats van den ingelijfde en aan dezen door hem uitgereikt.

Bevindt de ingelijfde zich op het tijdstip van zijn ontslag in werkelijke dienst, dan wordt hem het bewijs door zijn bevelhebber uitgereikt.

HOOFDSTUK XII.

VAN DE ZEEMILITIE IN HET BIJZONDER.

Art. 149. De zeemilitie wordt zamengesteld uit lotelingen en vrijwilligers voor de militie, die zich vrijwillig hebben aangemeld om bij de zeemilitie te dienen.

Art. 150. Jaarlijks, in den loop der maand Maart, geschiedt door burgemeester en wethouders in elke gemeente eene openbare kennisgeving, waarbij de lotelingen, die verlangen bij de zeemilitie te dienen, worden uitgenoodigd, zich daartoe vóór den 1sten April bij hen aan te melden.

Burgemeester en wethouders zenden vóór den 10den April eene opgave van het getal der lotelingen, die zich vrijwillig voor de zeemilitie hebben aangemeld, aan Onzen commissaris in de provincie.

Art. 151. De voor de zeemilitie bestemde manschappen worden bij de aflevering, in art. 113 vermeld, aan eenen daarvoor aangewezen zee-officier overgegeven.

Art. 152. De zeemilitie wordt bestemd tot bemanning van de verdedigingsvaartuigen voor de binnenlandsche dienst en langs de kusten.

Zij wordt niet naar de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen gezonden, tenzij, in geval van zeer buitengewone omstandigheden, eene nadere wet daartoe magtiging verleene.

Art. 153. De manschappen der zeemilitie worden tot eerste oefening gedurende het geheele eerste jaar van hun dienstdtijd in werkelijke dienst gehouden, tenzij Wij zulks niet noodig achten.

In geval van oorlog of andere buitengewone omstandigheden, kan de zeemilitie, hetzij geheel, hetzij ten deele, door Ons buitengewoon worden bijeengeroepen.

Ten zelfden tijd roepen Wij de Staten-Generaal bijeen, opdat eene wet het samenblijven der zeemilitie, zooveel noodig, bepale.

Art. 154. Aan de manschappen der zeemilitie, die verlangen, na volbragten oefeningstijd in werkelijke dienst te blijven of te komen, zonder zich als vrijwilliger te verbinden, wordt zulks vergund.

Art. 155. Het Crimineel Wetboek en het Reglement van krijgstuicht voor het krijgsvolk te water, zoomede de wet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 96), zijn op de manschappen der zeemilitie, die zich in werkelijke dienst bevinden, van toepassing en, met opzigt tot de verschillende gevallen van desertie, op al de bij de zeemilitie ingelijfden.

Te hunnen aanzien gelden bij toepassing van straffen de regels voor het vaste corps matrozen bij de zeemagt.

De manschappen worden geacht in werkelijke dienst te zijn van het oogenblik af, dat zij zijn overgenomen door den daartoe aangewezen zee-officier, tot dat zij met groot verlof van boord vertrekken.

Art. 156. De manschappen der zeemilitie, die zich met verlof bevinden, mogen zich zonder toestemming van Onzen Minister van Marine niet langer dan gedurende vier weken buiten 's lands begeven.

Hun wordt in gewone tijden vergunning tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart en visscherij verleend.

Zonder die vergunning worden zij niet tot eene verbindtenis tot uitoefening van de buitenlandsche zeevaart toegelaten.

Art. 157. De manschappen der zeemilitie worden niet tot het aangaan van een huwelijk toegelaten, zonder schriftelijke toestemming van Onzen Minister van Marine.

Die toestemming wordt in gewone tijden niet geweigerd aan hen, die hun derde dienstdjaar hebben volbragt.

Art. 158. Elk bij de zeemilitie ingelijfde ontvangt vier jaren na den dag zijner inlijving een bewijs van ontslag uit de dienst.

Heeft hij echter in zijn dienstdtijd achtereen of opvolgend gevangenisstraf gedurende zes maanden of langer ondergaan, dan ontvangt hij dat bewijs zooveel later, als zijne gevangenhouding heeft geduurd.

Art. 159. Aan hem, die na volbragten dienstdtijd uit de zeemilitie is ontslagen en daarbij een bewijs van goed gedrag heeft bekomen, wordt, wanneer hij binnen één jaar na zijn ontslag eene vrijwillige verbindtenis bij de vaste zeemagt aangaat, voor den graad, waarin hij is aangenomen, eene premie toegekend, de helft hooger dan die, voor de gewone vrijwilligers bepaald.

Art. 160. De loteling, die zijn dienstdtijd bij de zeemilitie heeft volbragt en een behoorlijk paspoort heeft bekomen, is in tijd van vrede van de dienst bij de schutterijen vrijgesteld.

De van hem in tijd van gevaar en oorlog te vorderen dienst wordt door de wet op de schutterijen geregeld.

HOOFDSTUK XIII.

VAN HET VERZUIM VAN INSCHRIJVING, VAN HET NIET VERSCHIJNEN VOOR GEDEPUTEERDE STATEN, VAN HET NIET VOLDOEN AAN DE OPROEPING TER INLIJVING EN VAN VRIJSTELLING, OP VALSCHE BEWIJSSTUKKEN VERKREGEN.

Art. 161. Hij, wiens aangifte ter inschrijving voor de militie in het jaar en in de gemeente, waarin zij had moeten geschieden, verzuimd is, wordt, zoodra het wordt ontdekt, voor Gedeputeerde Staten der provincie, binnen welke de inschrijving had moeten plaats vinden, gebracht. Gedeputeerde Staten onderzoeken het geval en doen daaromtrent ten spoedigste uitspraak.

Art. 162. Indien hij, wiens aangifte ter inschrijving verzuimd is, zoo deze had plaats gehad, vrijstelling van dienst had kunnen erlangen, kan die hem alsnog worden verleend, mits de reden van vrijstelling bij zijn verschijnen voor Gedeputeerde Staten nog besta.

Art. 163. Hij, die niet verkeert in het geval, in het voorgaand artikel bedoeld, wordt, is hij voor de dienst geschikt bevonden, daartoe zonder loting aangewezen.

Art. 164. Gedeputeerde Staten brengen hunne uitspraak terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij, wiens aangifte ter inschrijving is verzuimd, behoort.

Strekt die uitspraak tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, dan geven burgemeester en wethouders daarvan dadelijk kennis aan den loteling, die dien ten gevolge zal worden opgeroepen of, reeds ingelijfd zijnde, niet uit de dienst wordt ontslagen, of aan zijn vader of voogd.

Van de uitspraak kan bij Ons in beroep worden gekomen. Hierbij gelden de artt. 103—105.

Art. 165. De in art. 161 bedoelde persoon, die bij de einduitspraak voor de dienst is aangewezen, wordt, behoudens de bepaling van art. 70, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd en gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden.

Hij komt in mindering van de ligting van het jaar, waarin hij had moeten loten, of, is die ligting reeds ontslagen, in mindering van de ligting van het jaar, waarin hij voor de dienst is aangewezen.

Is de ligting, in mindering waarvan hij komt, reeds afgeleverd, dan wordt, bij zijne inlijving, de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

Art. 166. Op hem, die vroeger is ingeschreven dan in het jaar, waarin zijne inschrijving had moeten geschieden, zijn de artt. 161—165 niet van toepassing.

Hij blijft behooren tot de ligting van het jaar, waarvoor hij heeft geloot.

Art. 167. De in vrijheid gestelde gevangene, bedoeld in art. 57, die verzuimt, binnen den in dat artikel vermelden tijd, voor den burgemeester te verschijnen of aan de oproeping om voor Gedeputeerde Staten te verschijnen te voldoen, wordt, zoodra het wordt ontdekt, voor die Staten gebracht.

Gedeputeerde Staten onderzoeken het geval en doen daaromtrent ten spoedigste uitspraak.

Art. 168. Indien de in vrijheid gestelde, ware hij binnen den gestelden tijd voor den burgemeester of Gedeputeerde Staten verschenen, vrijstelling van dienst had kunnen erlangen, dan kan hem die alsnog worden verleend, mits de reden van vrijstelling bij zijn verschijnen voor Gedeputeerde Staten nog besta.

Art. 169. Hij, die niet verkeert in het geval, in het voorgaand artikel

wordt, is hij voor de dienst geschikt bevonden, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, over eenkomstig art. 58 voor vijf jaren ingelijfd.

Art. 170. Op de uitspraken, krachtens art. 167 te doen, is art. 164 van toepassing.

Art. 171. De in art. 167 bedoelde persoon, die bij einduitspraak voor de dienst is aangewezen, wordt, indien het voor hem getrokken nummer opgeroepen zou zijn geweest, welke ook zijn leeftijd zij, over eenkomstig art. 58 voor vijf jaren ingelijfd.

De aldus ingelijfde wordt gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden, tenzij blijke, dat omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, hem hebben belet voor den burgemeester of Gedeputeerde Staten te verschijnen.

Art. 172. De vrijwilliger voor de militie en de loteling, die niet aan de in art. 111 bedoelde oproeping of aan die, in art. 174 vermeld, heeft voldaan, wordt, zoodra het wordt ontdekt, voor Gedeputeerde Staten der provincie, tot welker aandeel in de ligting hij behoort, gebracht.

Gedeputeerde Staten onderzoeken het geval en doen daaromtrent ten spoedigste eene uitspraak en brengen die terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe de achtergeblevene behoort.

Art. 173. Is hij voor de dienst geschikt bevonden, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd.

De aldus ingelijfde wordt gedurende dien ganschen tijd onder de wapenen gehouden, tenzij Gedeputeerde Staten hebben beslist, dat omstandigheden, van zijnen wil onafhankelijk, hem hebben belet, aan de oproeping te voldoen.

Bij zijne inlijving wordt de houder van het nummer, dat ten gevolge van zijn achterblijven mogt zijn in dienst gesteld, daaruit ontslagen.

Is de ligting, waarvoor hij is opgeroepen geweest, reeds ontslagen, dan komt hij in mindering van de ligting van het jaar, waarin zijne inlijving geschiedt.

Is die ligting reeds afgeleverd, dan wordt bij zijne inlijving de houder van het hoogste van de voor die ligting in dienst gestelde nummers uit de gemeente, waartoe hij behoort, ontslagen.

Art. 174. De loteling, die een plaatsvervanger of nummervervisselaar heeft gesteld, wordt, indien zijn plaatsvervanger of nummervervisselaar niet is opgekomen, terstond ter inlijving opgeroepen.

Art. 175. De plaatsvervanger of nummervervisselaar, die niet ter inlijving is opgekomen op den in art. 111 bedoelden tijd, wordt overeenkomstig art. 172 behandeld.

Art. 176. Hebben omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, hem belet op te komen, is hij voor de dienst alsnog geschikt en is de ligting van het jaar, waarin hij had moeten optreden, nog niet ontslagen, dan wordt hij, indien de loteling, jegens wien hij zich had verbonden, dit verlangt, tegen ontslag van dezen of van den nader door dien loteling gestelden plaatsvervanger, in dienst gesteld en te gelijk met de manschappen van die ligting ontslagen.

Art. 177. Hij wordt, zoo hij niet is opgekomen, zonder dat omstandigheden, van zijn wil onafhankelijk, het hem hebben belet, is hij voor de dienst alsnog geschikt, voor vijf jaren ingelijfd en gedurende dien ganschen tijd onder de wapenen gehouden.

Is de loteling, jegens wien hij zich had verbonden, of de nader door dezen gestelde plaatsvervanger nog in dienst, dan wordt deze bij zijne inlijving ontslagen.

Art. 178. Hij, die door het overleggen van een valsch of vervalscht attest of bewijsstuk, eene vrijstelling van de dienst heeft verkregen, wordt, na voorafgaande toepassing van de bepalingen van het Wetboek van Strafvordering en, is hem straf opgelegd, na die te hebben ondergaan, voor Gedeputeerde Staten der provincie, binnen welke hij is ingeschreven, gebracht.

Gedeputeerde Staten doen te zijnen opzichte ten spoedigste eene uitspraak tot aanwijzing voor of wel tot vrijstelling of uitsluiting van de dienst, en brengen die terstond ter kennis van burgemeester en wethouders der gemeente, waartoe hij behoort.

Is hij voor de dienst geschikt bevonden, dan wordt hij, welke ook zijn leeftijd zij, voor vijf jaren ingelijfd en gedurende de twee eerste jaren onder de wapenen gehouden.

De inlijving geschiedt overigens overeenkomstig de tweede en derde zinsneden van art. 58.

Art. 179. Voor het geneeskundig onderzoek gelden de twee laatste zinsneden van art. 71.

Art. 180. Op de uitspraken van Gedeputeerde Staten, krachtens de artt. 172, 175 en 178 te doen, zijn de artt. 103 en 104 toepasselijk.

De uitvoering dier uitspraken wordt door het beroep niet geschorst.

Art. 181. De ambtenaren, belast met het opsporen van misdrijven, en alle verdere beambten van politie zijn belast met de opsporing van hen:

1°. die niet overeenkomstig art. 15 ter inschrijving zijn aangegeven;

2°. die niet overeenkomstig art. 57 voor den burgemeester of Gedeputeerde Staten zijn verschenen;

3°. die niet aan de in de art. 111 en 174 bedoelde oproeping hebben voldaan.

Deze nalatigen kunnen gearresteerd en voorloopig in hechtenis gehouden worden.

Art. 182. Hebben de personen, in de artt. 161, 167, 172, 175 en 178 bedoeld, den leeftijd van veertig jaren volbragt, dan worden zij van de dienst vrijgesteld.

HOOFDSTUK XIV.

STRAFBEPALINGEN.

Art. 183. Met boete van f 25 tot f 100 wordt gestraft de overtreding van de artt. 18 en 24.

Art. 184. Met boete van f 25 tot f 100 en gevangenisstraf van drie dagen tot ééne maand, te zamen of afzonderlijk, wordt gestraft:

1°. hij, die niet overeenkomstig art. 57 voor den burgemeester of Gedeputeerde Staten is verschenen;

2°. hij, die niet aan de oproeping, bedoeld in de artt. 73, 111 en 174, heeft voldaan.

Art. 185. Met boete van f 500 tot f 1000 en gevangenisstraf van drie tot vijf jaren, te zamen of afzonderlijk, wordt gestraft hij, die zich door moedwillige verminking voor de dienst bij de militie ongeschikt maakt of doet maken.

Art. 186. De boete van f 50 tot f 200 wordt gestraft de overtreding, die, zonder geldige redenen, nalaat, aan de krachtens deze wet gedane oproeping tot een geneeskundig onderzoek op den bepaalden tijd, te voldoen.

Art. 187. Met boete van f 50 tot f 200 wordt gestraft:

1°. de ambtenaar van den burgerlijken stand, die in strijd handelt met art. 8, 128 of 157;

2°. de ambtenaar, belast met de monsterring van scheepsofficieren en scheepsgezellen, of de schipper, die in strijd handelt met art. 8, 129 of de laatste zinsnede van art. 156.

3°. de ambtenaar, die in strijd handelt met art. 75.

Art. 188. Bij elke veroordeeling tot boete wordt tevens door den rechter bepaald, dat, indien daaraan niet is voldaan binnen twee maanden nadat de veroordeelde tot betaling is aangemaand, de boete door gevangenisstraf van ten hoogste tien maanden zal worden vervangen.

De aanmaningen geschieden kosteloos en zijn vrij van zegel- en registratieregten.

Art. 189. Art. 463 van het Wetboek van Strafrecht en art. 20 der wet van 29 Junij 1854 (*Staatsblad* n°. 102) zijn van toepassing op de overtredingen van deze wet.

OVERGANGSBEPALINGEN.

Art. 190. Hij, die bij het in werking treden van deze wet van de militie tijdelijk is vrijgesteld, wordt:

zoo hij zijn twintigste jaar heeft volbragt, voor altijd vrijgesteld;

zoo hij zijn twintigste jaar nog niet heeft volbragt en krachtens deze wet regt op vrijstelling heeft, voor altijd vrijgesteld, zoo hij het niet heeft, voor de dienst aangewezen, en, ingeval het hem in het vorig jaar ten deel gevallen nummer in de termen van oproeping is gevallen, ingelijfd.

Art. 191. Deze wet treedt in werking met den 1sten Januarij 1862.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 19den Augustus 1861.

WILLEM.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

S. VAN HEEMSTRA.

De Minister van Oorlog,

DE CASEMBROOT.

De Minister van Marine,

W. J. C. HUYSEN VAN KATTENDIJK.

Uitgegeven den derligsten Augustus 1861.

De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

INHOUD.

	ARTT.
HOOFDSTUK I. Algemeene bepalingen	1—10
" II. Van de vrijwilligers bij de militie	11—14
" III. Van de inschrijving voor de militie	15—26
" IV. Van de lotelingen.	
§ 1. Van de loting	27—38
§ 2. Van de naloting	39—46
" V. Van vrijstelling van de dienst	47—54
" VI. Van uitsluiting van de dienst	55—59
" VII. Van de vervanging	60—75
" VIII. Van den militieraad.	
§ 1. Van de samenstelling van den militieraad	76—82
§ 2. Van de werkzaamheden en de bevoegdheid van den militieraad	83—96
§ 3. Van het beroep van de uitspraken van den militieraad	97—105
" IX. Van den militie-commissaris	106—110
" X. Van het oproepen en afleveren van de bij de militie in te lijven manschappen	111—119
" XI. Van de dienst, het verlof en het ontslag der bij de militie ingelijfden.	
§ 1. Van de dienst	120—130
§ 2. Van het verlof	131—145
§ 3. Van het ontslag	146—148
" XII. Van de zee-militie in het bijzonder	149—160
" XIII. Van het verzuim van inschrijving, van het niet verschijnen voor Gedeputeerde Staten, van het niet voldoen aan de oproeping ter inlijving en van vrijstelling, op valsche bewijsstukken verkregen	161—182
" XIV. Strafbepalingen	183—189
Overgangsbepalingen	190 en 191

Bij besluit van den 2den September 1861, n°. 68, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan den luitenant-generaal jhr. F. V. A. ridder de Stuers, Hoogstdezelfs adjudant-generaal, de vergunning te verlenen tot het aannemen en dragen der versierselen van grootkruis der orde van Verdiensten der Beijersche Kroon, hem door Zijne Majesteit den Koning van Beijeren geschonken.

Bij besluit van 4 September 1861, n°. 44, heeft Zijne Majesteit tot Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, gedurende de zitting van 1861—1862, benoemd den heer mr. J. A. Philips, lid dier Kamer.

Bij Koninklijk besluit van 2 September 1861, n°. 76, is benoemd tot adjunct-commies bij het Departement van Financien de heer E. H. Scheidius.

Bij besluit van den 2den September 1861, n°. 69, heeft Z. M. goedgevonden, in zijnen rang over te plaatsen bij het regiment grenadiers en jagers den 1sten luitenant S. baron van Lynden, van het instructie-

Bij besluit van den 2den September 1861, n°. 70, heeft Z. M. goedgevonden:

bij den provincialen staf te benoemen, tot luitenant-kolonel de majoors H. N. C. baron van Tuyll van Serooskerken, L. J. S. von Motz en A. C. Camerlingh, provinciale adjudanten, eerstgenoemde in Zuidholland, de tweede in Gelderland en laatstgemelde in Limburg.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Bij den Minister van Binnenlandsche Zaken is ten behoeve der noodlijdenden door den watersnood ontvangen:

van den Minister van Buitenlandsche Zaken, ingezonden door Zr. Ms. gezantschap te St. Petersburg, giften ingezameld door de zorg van den heer A. Bolton, consul der Nederlanden te Narva, een wissel groot f 339.01.

In die giften is bijgedragen door de heeren

G. E. Gendt & C ^o .	50
D. Zinowiew & C ^o .	50
A. Bolton	50
Heinr. Hansen	3

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Gelet op 's Konings besluit van den 29sten Januarij 1853 (*Staatsblad* n°. 9) omtrent de in-dienst-stelling der Surnumerairen bij den Waterstaat op de daarbij vastgestelde bezoldiging van f 700 'sjaars,

Brengt ter kennis van de belanghebbenden:

1°. dat voor de dienst van den Waterstaat ten minste een surnumerair moet worden aangesteld:

2°. dat in de maand October eerstkomende ter vervulling van die openstaande plaats een vergelijkend examen zal plaats hebben;

3°. dat tot het examen worden toegelaten Nederlanders, die een voldoende examen als civiel ingenieur aan de Koninklijke Akademie te Delft hebben afgelegd, voor zooveel zij op den 1sten October eerstkomende den ouderdom van 25 jaren niet hebben bereikt;

4°. dat het examen zal loopen over de vakken die aan de Koninklijke Akademie te Delft aan de kweekelingen voor de ingenieursdienst worden onderwezen;

5°. dat de personen, die naar voornoemde betrekking wenschen te dingen, zich vóór of uiterlijk op den 15den September 1861 aan het Departement van Binnenlandsche Zaken moeten aanmelden met een op zegel gescheven adres, bevattende de naauwkeurige opgave van naam, voornaam en woonplaats, en met overlegging van bewijstukken ten blijke dat zij zijn:

a. Nederlanders;

b. oud beneden de vijf en twintig jaren (extract uit het register van den burgerlijken stand);

c. van gezond lichaamsgestel, volgens schriftelijke verklaring van een erkend geneesheer, wiens handtekening door het gemeentebestuur van de woonplaats der sollicitanten moet zijn gewaarmerkt.

Uit genoemde verklaring moet bepaaldelijk blijken:

1°. dat de candidaat niet is bijziende in hoogen graad;

2°. dat hij niet hardhoorend is;

3°. dat hij geenelei zichtbare of verborgen gebreken heeft, die hem ongeschikt maken voor lichaamsbewegingen zoo als van den ingenieur gevorderd worden, bijv. loopen, paardrijden, klimmen en dergelijke.

4°. dat zijn gestel geene zware vermoeijenissen verbiedt,

d. van onberispelijk gedrag, volgens schriftelijke verklaring, na den 1sten Mei 1861 afgegeven door of van wege het gemeentebestuur van de woonplaats van den verzoeker;

e. civiel ingenieur ten gevolge van een voldoende examen, afgelegd aan de Koninklijke Akademie te Delft.

's Gravenhage, den 28sten Augustus 1861.

Namens den Minister,
De Secretaris-Generaal,
J. Schreder.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Voor het vak van scheepsbouw in Nederlandsch Indië zijn benoemd twee ingenieurs der tweede klasse.

Aan die betrekking is verbonden eene maandelijksche bezoldiging van f 300, met eene drie-jaarlijksche verhooging van f 30 's maands, tot dat een maximum van f 450 's maands is bereikt.

De voordeelen en voorwaarden van uitsending bestaan in:

a. eene voorloopige bezoldiging van f 200 's maands, ingaande met den dag van vertrek naar Java, en voortdurende tot de definitieve plaatsing in Indië;

b. eene gratificatie van f 600, benevens een voorschot van vier maanden op de sub a vermeldde voorloopige bezoldiging, tot bestrijding der kosten van uitrusting;

c. overtocht naar Batavia voor 's Gouvernements rekening als passagier der eerste klasse, op den gebruikelijken voet, met genot van gewone scheepsvoeding; en

d. verbindenis aan 's lands dienst in Nederlandsch Indië gedurende minstens zes achtereenvolgende jaren, te rekenen van den dag der aankomst daar te lande.

De ingenieurs voor het vak van scheepsbouw in Nederlandsch Indië burgerlijke ambtenaren zijnde, zijn op hen van toepassing de bestaande of nader vast te stellen verordeningen op de burgerlijke pensioenen en het Weduwen- en Weezenfonds van Burgerlijke Ambtenaren in Nederlandsch Indië.

Zij, die wenschen voor deze betrekking in aanmerking te komen, kunnen zich tot ultimo September eerstkomende, bij bevoegd gezegd request, tot het Departement van Kolonien wenden, onder overlegging van:

1°. een bewijs van goed zedelijk gedrag;

2°. een certificaat van voldoening aan de wet op de nationale militie;

3°. eene geneeskundige verklaring ten blijke van een gezond lichaams-gestel, zonder voor de dienst in Indië hinderlijke gebreken; en

4°. bewijzen van bekwaamheid in het vak van scheepsbouw.

Degenen, die zich aanmelden, zullen aan een vergelijkend examen, af te nemen door eene door den Minister van Marine aan te wijzen commissie, worden onderworpen.

Dat examen zal loopen over de vakken, omschreven in het bij Koninklijk besluit van 11 Junij 1860, n°. 52, vastgestelde programma van vereischten ter bekoming van den rang van aspirant-ingenieur der marine hier te lande, zijnde van den volgende inhoud:

Wiskunde. Behalve de voorbereidende deelen, onder de namen van lagere beschrijvende en hogere meetkunde, stekunst enz., moet de aspirant ook ten volle met de differentiaal en integraal rekening en de toepassing daarvan op de meetkundige analyse bekend zijn. Verder de statica en dynamica, zoo voor vaste lichamen als vloeistoffen, en de voornaamste toepassingen daarvan op bouw- en waterbouwkunde, ter bepaling van de afmetingen van balken, muren, gewelven, kappen, sluisvloeren en deuren, heipalen enz.

Bouw- en waterbouwkunde. De wijze van samenstelling van de voornaamste timmer- en metselwerken moeten den aspirant bekend zijn en hij in staat wezen die uit het hoofd door schetsen op te helderen. Van de bouwkunde vooral hetgeen onder burgerlijke bouwkunde verstaan wordt; van de waterbouwkunde vooral de sluizen, bruggen, wegen enz. Militaire gebouwen, schoone bouwkunde, oeververdediging enz. moeten in groote trekken den aspirant bekend wezen. Hij moet de voornaamste eigenschappen der materialen van allerlei soort kunnen beschrijven, zonder dat daarvan praktische kennis juist een volstrekt vereischte is.

Natuurkunde. Een algemeen overzicht is noodig. Behalve wat onder het hoofd "Wiskunde" genoemd is, moeten van de zogenaamde onweegbare stoffen de voornaamste wetten en eigenschappen bekend wezen. De aspirant moet eene scheikundige verbinding met behulp van eene handleiding of aantekening kwalitatief en de eenvoudiger gevallen quantitatief kunnen onderzoeken, en een overzicht hebben van de anorganische scheikunde in het algemeen.

Eenige kennis van mineralogie, botanie enz. zal vergelijkenderwijze eene aanbeveling zijn.

Geodesie. Een overzicht is voldoende. Echter zal een algemeen begrip van de wijze waarop een triangulatie geschiedt, noodig zijn, en wordt eenige bedrevenheid vereischt in het gebruik der eenvoudigste instrumenten tot waterpassen, landmeten enz.

Artillerie. Behalve dat de kennis der artillerie voor zooverre het onder de hoofden "Wis- of natuurkunde" behoort, een volstrekt vereischte is, zal eene genoegzame kennis van de vuurmonden en affuiten bij de Nederlandsche Marine in gebruik gevorderd worden.

Werktuigkunde. Behalve de voornaamste wetten der werktuigkunde en de toepassingen der wiskunde op de bepaling van afmetingen van deelen in het algemeen, zal gevorderd worden meerdere kennis omtrent de schepsstoomwerktuigen in het bijzonder.

Technologie. Een overzicht van de op algemeene nijverheid betrekking hebbende zaken is voldoende.

Al wat op de fabricatie van ijzer en metaalwerken, verwstoffen enz. betrekking heeft, komt verder natuurlijk het eerst in aanmerking.

Scheepsbouwkunde. De praktijk wordt niet vereischt, maar wel de kennis der samenstellende deelen van een schip. Een denkbeeld van de wijze waarop een schip ontworpen wordt en de daarbij behorende berekeningen gemaakt worden is noodig.

Cijferen enz. Er zal bepaaldelijk op gelet worden of de aspirant zich de goede gewoonte van vlug en zonder fouten te cijferen heeft eigen gemaakt en genoeg voorstellingsvermogen heeft, het figuur en bewijs eener eenvoudige stelling uit de lagere meetkunde uit het hoofd te dicteren zonder het figuur te zien.

Het uitmunten hierin zal zeer aanbevelend zijn.

Letterkunde. Een overzicht van de nieuwere geschiedenis voor zooverre die bij eene beschaafde opvoeding bepaaldelijk behoort.

Een Engelsch of Fransch werk over marine moet gelezen en vertaald kunnen worden en eenen brief daarin geschreven. Duitsch moet begrepen worden door den aspirant. Hij moet een goed overzicht van de aardrijkskunde (ook der zogenaamde wiskunstige) hebben en vooral correct Hollandsch schrijven en lezen kunnen.

Teekenen. Zuiver regthoekig teekenen, redelijk handteekenen, vooral het duidelijk in doorsnede en perspectief uit de hand voorstellen van bekende voorwerpen en eenige bedrevenheid in het wasschen en topographisch teekenen zijn een vereischte.

Het schrijven van eene goede hand is aanbevelend.

's Gravenhage, den 26sten Augustus 1861.

De Minister van Kolonien,
J. LOUDON.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

DUITSCHLAND.

In het Huis van Afgevaardigden van den Oostenrijkschen Rijkeraad hebben over het adres ter beantwoording van de mededeeling betrekkelijk de ontbinding van den Hongaarschen Landdag langdurige en warme discussiën plaats gehad, waarin het ministerie aan veelvuldige aanvallen heeft bloot gestaan, zoowel wat dezelfde staatkunde ten aanzien van Hongarye in het algemeen, als wat den vorm dier mededeeling betrof. Uit deze kritiken nam men aanleiding om het ministerie te beschuldigen

van tot dekking zijner verantwoordelijkheid, op eene onconstitutionele wijze, den persoon des Keizers op den voorgrond geplaatst, en tevens voor zich zelf een votum van vertrouwen van den Rijksraad te hebben willen verkrijgen. In de zitting van den 30sten Augustus heeft de minister von Schmerling op een en ander in het breede geantwoord en het ministerie met nadruk verdedigd. Wat de beide laatst gemelde beschuldigingen aangaat zeide hij, dat het ministerie zich bewust was niet van den constitutionelen weg te zijn afgeweken; dat het in alle constitutionele landen gebruikelijk was, zulke hoog gewichtige mededeelingen, als die welke het hier gold, in naam van den souverein aan de verteenwoordiging te doen; dat het ministerie geenszins beoogd had de verantwoordelijkheid voor zijne handelingen van zich af te schuiven, maar in tegendeel de volle verantwoordelijkheid op zich nam voor den raad, dien het in deze gewichtige en ingewikkelde aangelegenheid aan Zijne Majesteit gegeven had; dat de mededeeling aan den Rijksraad geenszins gedaan was om een votum van vertrouwen uit te lokken, maar wel omdat de Rijksraad, als het hoogste collegie in de monarchie, het regt had, onderrigt te worden van maatregelen die met de hoogste belangen der monarchie in een zoo naauw verband stonden.

Daarna overgaande tot de verdediging der jgens Hongarye gevolgde staatkunde, zeide de minister hoofdzakelijk:

Het ministerie heeft zich tegenover den Hongaarschen Landdag op een tweeledig standpunt geplaatst: het standpunt van het regt en het standpunt van het staatsbeleid.

Het bevond zich op het standpunt van het regt, toen het van Hongarye de erkenning der grondwet vorderde. De ministers, die na den 20sten October opgetreden zijn, moesten aannemen dat de mannen, die aan Z. M. de uitvaardiging van het hoogst gewichtige diploma van 20 October aangeraden hebben (en waaronder zich een groot aantal Hongaren bevonden), duidelijk hebben ingezien welk standpunt Z. M. tegenover Hongarye en de Hongaarsche constitutie moest innemen en ingenomen heeft. Dit was het standpunt der onbeperkte magt tegenover eene verbeurde en feitelijk afgeschafte, door de besluiten van het Debrecziner Convent verscheurde constitutie. Waren de bedoelde mannen daarvan niet overtuigd geweest, dan beken ik niet te begrijpen hoe het mogelijk geweest ware, het diploma, althans ten opzichte van Hongarye, te laten uitvaardigen. Er bestond destijds volstrekt geene keuze, dan of te erkennen dat de oude Hongaarsche constitutie regtens nog bestond, en dan kon zij door Z. M. niet krachtens zijne onbeperkte magt veranderd worden, — of te erkennen dat die constitutie ten gevolge van de gebeurtenissen van 1848 en 1849 vervallen was, en dan kon men aan Z. M. den raad geven om haar, gelijk bij het diploma van 20 October geschied is, met zekere wijzigingen weder in werking te brengen.

Wat betreft het standpunt van het staatsbeleid moet de regel gelden: *salus reipublicae maxima lex est*. Het welzijn van den staat laat zich niet naar de regelen van het gewone leven beoordeelen; op den regent rust de heilige pligt om voor het welzijn van den staat op beslissende wijze te handelen, al moesten dan ook sommige denkbeelden en belangen daardoor gekwetst worden. In dit Huis en in het Heerenhuis is onbewimpeld erkend dat eene zekere mate van centralisatie voor alle staten van Europa eene behoefte is; en het wordt niet ontkend dat deze behoefte vooral voor Oostenrijk, bij zijne eigenaardige ligging en roeping, het grootst is. Men erkent dat zekere quaestien betreffende de finantien, de buitenlandsche en militaire aangelegenheden door een centraal gezag behandeld moeten worden. Het noodzakelijk gevolg daarvan is, wanneer men constitutionele instellingen wil, dat naast het centraal gezag eene centrale vertegenwoordiging geplaatst worde. Wanneer wij deze noodzakelijkheid niet erkennen, dan moeten wij van de constitutionele vormen afstand doen en althans voor de genoemde gewichtige onderwerpen het absolutismus invoeren. Zoowel uit het oogpunt van het regt als uit dat van het staatsbeleid regtvaardigt zich dus om de aangehaalde redenen de houding, die de regering tegenover de Hongaren heeft aangenomen.

Vervolgens trad de heer von Schmerling in eene wederlegging der gronden, welke den Hongaarschen Landdag, voor zoo ver hij zich verstaanbaar verklaard heeft, bewogen hebben om de nieuwe grondwet te verwerpen en de deelneming aan den Rijksraad als centrale vertegenwoordiging te weigeren.

Het voorname bezwaar tegen de grondwet van 26 Februarij was, dat zij eene verandering in de vertegenwoordiging en in de bevoegdheid van den Landdag, gelijk die bij het October-diploma toegezegd waren, invoerde. Het laatste ontkende de minister ten stelligste en hij toonde aan dat de bepalingen van dat diploma en van de grondwet van Februarij, ten opzichte van de bevoegdheid des Hongaarschen Landdags, bijna woordelijk gelijkkluidend zijn, en dat dus die bevoegdheid door de grondwet in geen enkel opzicht beperkt was. Dat de bepalingen omtrent de vertegenwoordiging gewijzigd waren, gaf hij toe; maar die wijziging was geheel in het voordeel van Hongarye; zij betrof alleen het getal vertegenwoordigers, en dat getal was niet alleen niet verminderd, maar veel eer uitgebreid geworden; en nu was het toch wel zonder voorbeeld dat een volk in de vermeerdering van het getal zijner vertegenwoordigers eene reden van beklag en verzet vond.

Een tweede voorwendsel tot de weigering om afgevaardigden naar den Rijksdag te zenden was ontleend uit het verschil van regeringsvorm, dat in vroegeren tijd tusschen Hongarye en de niet-Hongaarsche Kroonlanden bestaan heeft. Vroeger, toen Hongarye in het genot van vrije instellingen was, terwijl de andere landen absoluut geregeerd werden, moge er grond voor Hongarye bestaan hebben om zich streng afgezonderd te houden; maar de staat van zaken is geheel veranderd; dezelfde regeringsvorm, dien Hongarye gedurende drie eeuwen gehad heeft, is thans door den Keizer aan al zijne landen en volken geschonken; er bestaat dus geene reden meer voor het wantrouwen tegen deelneming aan eene vergadering, waarin de beginselen van het constitutionele staatsleven in alle rigtingen moeten toegepast worden.

Men heeft ten derde — dus vervolgde de heer von Schmerling — in den Hongaarschen Landdag en ook in deze vergadering een lang en somber tafereel opgehangen van het leed hetwelk de jongst verlopen twaalf jaren aan het Hongaarsche land berokkend hebben. Mijnne heeren, ik en mijne geëerde ambtgenooten, die thans door het vertrouwen des Keizers geroepen zijn om als raadsmanen zijner kroon te fungeren, wij zouden voor ons zelve geenszins verplicht zijn tegen die beschuldigingen op te komen, want zij betreffen een tijdvak, waarin wij onze betrekkingen nog niet bekleedden. Maar als vriend der waarheid en der regtvaardigheid gevoel ik mij verplicht te antwoorden op al die aanvallen, die, soms op zeer onregtvaardige wijze, tegen het thans gevallen stelsel gedaan zijn. Ik kan niet nadrukkelijk genoeg verklaren, dat ik voor mij, en al mijne ambtgenooten

met mij, het constitutionele regeringsstelsel uit innige overtuiging toegevoegd ben, en wat mij betreft meen ik aanspraak te hebben op het regt om te vorderen dat men erkenne, dat mijn geheele staatkundige leven ten bewijze strekt van de opregtheid en waarheid dezer geloofsbelijdenis. Maar terwijl ik mij onbewimpeld voor de noodzakelijkheid van den constitutionelen regeringsvorm in Oostenrijk verklaar, kan ik mij toch niet onttrekken aan de overtuiging dat ook in eenen absoluut geregeerden staat goed geregeerd kan worden. Wij hebben ons overtuigd dat een groot regent een door de revolutie ontredderd rijk binnen korten tijd magtig, welvarend en rijk aan invloed gemaakt heeft. Het was Napoleon. Wij hebben ons overtuigd dat een regent in Pruisen in korten tijd door zijne energie, hoewel dan ook door zijnen absoluten wil, eenen onbeduidenden staat tot groote mogendheid verheven heeft. En de Oostenrijksche geschiedenis is voorwaar niet arm aan regenten, die, zij het dan ook absoluut, toch op uitstekende wijze geregeerd hebben. En nu moet ik, ofschoon erkennende dat ik mij met den regeringsvorm, die gedurende eene reeks van jaren in Oostenrijk gevolgd werd, niet vereenigen kan, toch verklaren dat het juist Hongarye was, hetwelk onder de toepassing van dat stelsel bepaald gewonnen heeft.

Ten betooge daarvan ontwikkelde de minister in het breede al wat sedert 1848 door de Oostenrijksche regering in Hongarye gedaan was tot verbetering van het regtswezen, hetwelk zich vroeger in barbaarschen en middeleeuwschen toestand had bevonden; tot verbetering en uitbreiding van het volksonderwijs, waarvan vroeger in vele streken zelfs geen spoor bestond, zoodat de jeugd bij de landbevolking in heidensche onwetendheid opgroeide; tot verbetering der middelen van gemeenschap door den aanleg van wegen in een land, dat vroeger alle uitwegen voor zijne voortbrengselen miste, en waar thans de waarde van den grond en van de producten tot het drievoudige geklommen is; tot wegruiming van een aantal hinderpalen, die aan de zedelijke ontwikkeling des volks en aan de verhooging van deszelfs welvaart gedurende langen tijd hadden in den weg gestaan enz.; — waarna hij aldus besloot:

» Wanneer ik dat alles naga, dan mag ik met regt beweren, dat de Oostenrijksche regering, al heeft zij ook absoluut geregeerd, en al heeft het Hongaarsche volk het gemis van zijne constitutionele vrijheden smartelijk gevoeld, toch niet met den naam eener slechte regering behoort bestempeld te worden; en ik geloof dat het tijdstip niet ver verwijderd zal zijn, waarop die millioenen menschen, die vlijtig en werkzaam zijn, die de waarde van den arbeid weten te schatten, dat de Hongaarsche burger- en boerenstand aan de afgetreden Oostenrijksche regering luide een votum van vertrouwen zullen geven.

» Ik begrijp dus, wanneer ik dat alles naga, in de daad niet, waarop de zoo stellige en hardnekkige tegenstand tegen de aanneming van de grondwet en tegen het zenden van afgevaardigden naar den Rijksdag gegrond is; en ik moet bekennen tot de overtuiging gekomen te zijn, dat ook ten deze de eenige reden gezocht moet worden in die halsstarrige negatie, welke aan het Hongaarsche volk, bij vele voortreffelijke hoedanigheden, eigen is, en welke eeuwen lang door elke regering is ondervonden. Het is bekend dat steeds bijna iedere maatregel, die op eenen Hongaarschen Landdag van wege de regering voorgesteld werd, de stelligste tegenkanting ontmoet heeft. De Hongaarsche natie en inzonderheid de Hongaarsche corporatien hebben van oudsher het beginsel der negatie met eene zeldzame mate van volmaaktheid in toepassing gebragt; maar ik wil hopen, dat, gelijk het in vroeger tijd gelukt is, deze negatie door volharding van de zijde der regering te overwinnen, zoo ook thans de Oostenrijksche regering, door op den ingeslagen weg met bezadigdheid en volharding voort te gaan, er in slagen zal, eene betere overtuiging te doen veld winnen, en dat dus langs dien weg de grondwetsquaestie naar wensch zal worden opgelost. Na dit alles geloof ik onbewimpeld te kunnen verklaren, dat het de bedoeling der regering is, de grondwet te handhaven; dat zij door de omstandigheid, dat een deel der bewoners van Oostenrijk die grondwet nog niet heeft aangenomen, zich niet in het minst van het vasthouden aan die grondwet laat afschrikken; en dat zij van het kwalijk onderrigte volk aan een beter onderrigt volk appelleert, met bedaardheid het oogenblik verbeidend, waarop in de harten van alle Oostenrijksche bewoners de overtuiging zal doorgedrongen zijn, dat er, bij oprechte bewandeling van den constitutionelen weg, in het Oostenrijksche parlement ruimte genoeg is voor alle stammen, voor alle volken des rijks. Dit, mijne heeren, is de politieke geloofsbelijdenis, die ik voor mij en voor mijne ambtgenooten met opregtheid afleg.

ITALIE.

Blijkens de brieven uit Turyn van den 2den dezer had de heer Ricasoli het bestuur van het departement van binnenlandsche zaken reeds aanvaard, terwijl hij, als tijdelijke minister, hoofd van het departement van buitenlandsche zaken bleef. Hij zou denkelijk in den loop dezer week tot opheffing van het stadhouderschap in Napels en op Sicilie en van het zelfstandig bestuur van Toscana overgaan. Zijn voornemen was geenszins, op den duur aan het hoofd van het ministerie van binnenlandsche zaken te blijven; hij hoopte die betrekking over twee maanden te zullen kunnen nederleggen; maar hij had eene definitieve boven eene tijdelijke aanstelling verkieslijk geacht, dewijl hij dan met meer kracht het beginsel van Italië's eenheid in de regeling van het binnenlandsche bestuur des rijks kon doorzetten.

Hij had besloten, aan het ministerie van binnenlandsche zaken eenen hoofd-ambtenaar toe te voegen, welke met de zorg voor de algemeene veiligheid zou belast zijn. De reden tot de oprichting eener rijkspolitie lag vooral in de omstandigheid, dat er laatstelijk ook buiten de Napelsche gewesten, zoo als nabij Ferrara en in Toscana, door aanhangers der omver geworpen regeringen gewapende bewegingen waren beproefd.

— Katholieke en legitimistische dagbladen hebben zich, gelijk men weet, over de verschijning van een Engelsch eskader in de baai van Napels beklagd, als over eene tuschenkomst van Engeland ten gunste van Koning Victor Emanuel. Van die zelfde zijde wordt thans gemeld, dat de overheden te Napels geenszins reden hebben om over de handelwijze der vloot tevreden te zijn. Volgens brieven uit die stad hadden de Engelsche oorlogsschepen, de haven binnenkomende, verzuimd de vlag van het koninkrijk Italië te begroeten, en hadden noch de Engelsche admiraal noch een van zijne officieren hunne opwachting aan de overheden gemaakt; in tegendeel ontvingen zij aan boord aanhangers der omver geworpen regering, welke er voor de vervolgingen van de politie eene wijkplaats zochten, en was door hunne tuschenkomst het

werkt dat eenige door de politie gevatte personen in vrijheid gesteld waren.

— Men herinnert zich dat de geestelijke, welke den heer Cavour op het sterfbed bijgestaan en met de sacramenten der stervenden bediend heeft, naar Rome is ontboden om zich voor den Paus deswege te verantwoorden, en dat hij vervolgens door zijne geestelijke overheid uit de betrekking van pastoor van een der kerspelen van Turyn, met wier waarneming hij belast was, ontzet is. Thans verneemt men uit Turyn, dat Koning Victor Emanuel dien geestelijke tot eenen van zijne aalmoezeniers of kapellaans heeft aangesteld. Naar gemeld wordt, ziet het publiek te Turyn met genoegen die eervolle en voordeelige betrekking aan pater Giacomo opdragen. Liberale berigtgevers vinden, dat het gouvernement staatkundig handelt met weldenkende priesters en monniken van liberale gezindheid, gelijk zij zich uitdrukken, aan te moedigen.

SPANJE.

De *Correspondencia*, een half-officieel nieuwsblad van Madrid, weder-sprekt in haar nummer van 30 Augustus het gerucht van eene aanstaande kabinetsverandering, en zegt dat Koningin Isabella aan het kabinet en bepaaldelijk aan deszelfs hoofd, den maarschalk O'Donnell, steeds blijken van volkomen vertrouwen geeft.

De bisschop van Cordova heeft dezer dagen eenen herderlijken brief uitgevaardigd om de geloovigen tegen de pogingen tot verbreiding der protestantsche geloofsbegrippen te waarschuwen. Hij zegt dat de handlangers van het protestantendom niet alleen hunne zielbedervende boeken onder de bevolking verspreiden, maar daarmede zelfs de schuilplaatsen der aan den Heer gewijde maagden binnendringen. Bepaaldelijk verlangt hij, dat er in de kloosters geene geschrevene of gedrukte stukken worden aangenomen, welke niet vooraf door de bestuurders dier gestichten onderzocht en goedgekeurd zijn.

ENGELAND.

Het Engelsche Lagerhuis heeft in de afgelopen zitting eene commissie uit zijn midden benoemd om de tegenwoordige wijze van omslag en inning der incometax te onderzoeken, en om na te gaan of dezelve meer billijk zou kunnen worden gemaakt. Het rapport dezer commissie, de dagteekening van 1 Augustus jl. dragende, is thans in de Londensche dagbladen te lezen. Het herinnert dat reeds in 1851 eene enquête omtrent ditzelfde onderwerp is gehouden, maar geene aannemelijke verandering heeft aan de hand gedaan. Het zegt verder, dat er onder het publiek onder anderen drie grieven tegen de incometax in haren tegenwoordigen vorm bestaan, te weten: dat zij niet behoorlijk onderscheid tusschen zuiver en onzuiver inkomen maakt, en alzoo aan de eigenaren van vaste goederen belasting oplegt voor inkomsten, welke zij niet ontvangen; dat zij, de van persoonlijken arbeid afhankelijke inkomsten niet behoorlijk van de opbrengst van vaste goederen onderscheidende, bekwaamheid en vlijt, in vergelijking met de vaste goederen, te zwaar belast; en dat zij, in het bedrag van jaarlijksche uitkeeringen den interest en de aflossing van kapitaal niet onderscheidende, in zekere gevallen kapitaal als inkomen beschouwt en als zoodanig belast.

De commissie ontving drie voorstellen tot wegneming dezer grieven, ingediend door haren voorzitter, op wiens voorstel ook tot de enquête besloten was. Zij wijdde vooral daaraan hare beraadslagingen, doch kon zich met dezelve niet vereenigen. » De voorstellen, welke de commissie heeft overwogen (zegt het rapport), zijn gebouwd op de onderstelling dat voor de aangevoerde klagten grond bestaat, en zijn met veel schranderheid uitgedacht om daaraan te gemoet te komen. Doch na rijpe overweging is de commissie tot de overtuiging gekomen, dat het door haren voorzitter voorgestelde plan geen grondslag voor eene doelmatige en billijke hervorming der incometax oplevert; en die belasting op losse schroeven te stellen zonder een bepaald en duidelijk plan tot verbetering te kunnen aangeven, zou zoo gevaarlijk zijn, dat de commissie niet raadzaam acht aan het Huis eenig voorstel tot wijziging der bestaande bepalingen te doen.

» Daar deze belasting nu twee malen tot onderwerp van een parlementair onderzoek is gemaakt, en daar geen voorstel tot verbetering derzelve aannemelijk is bevonden, is de commissie gekomen tot de gevolgtrekking, dat de tegen die belasting ingebrachte bedenkingen eer bezwaren tegen haren aard en wezen zijn, dan tegen den bijzonderen vorm welke haar hier te lande is gegeven.

» Ook zou het in het oog der commissie onbillijk zijn, in den tegenwoordigen omslag der incometax eenige verandering te maken zonder tevens te letten op andere belastingen, drukkende op de onderscheiden standen en bedrijven, waarvan sommige onlangs door de wetgeving zijn opgelegd, en waarvan althans één, namelijk het successieregt, bepaaldelijk als tegenwigt tegen de incometax opgelegd is.

— In de afgelopen maand Augustus is de prijs der geconsolideerde Engelsche staatsschuld aan de Londensche effectenbeurs niet minder dan twee en een half per cent gerezen, en sedert is de rijzing nog verder gegaan. De Londensche *Times* van eergisteren zegt daaromtrent in zijn beursberigt: » De bestendige toeneming van den voorraad goud onzer Bank; de waarschijnlijkheid dat de betalingen, welke wij in zilver ontvangen terwijl er geene aanvraag van zilver voor verzending naar China is, toereikend zullen zijn om den koers der wissels op het vaste land voor daling te bewaren; de gunstige berigten betreffende den oogst der veldgewassen hier te lande; de meening eindelijk dat de politieke aangelegenheden, ook zelfs het Romeinsche en het Hongaarsche vraagstuk, geen dadelijk gevaar voor de onderlinge vriendschapsbetrekking der Europeesche mogendheden medebrengen, — dat zijn de hoofdredenen voor de vastheid onzer fondsenmarkt. Het berigt, dat ons gouvernement besloten heeft nog 2500 man troepen naar Canada te zenden, wordt aan onze beurs beschouwd als een wijze voorzorgmaatregel ter verhoeding van verwikkelingen, welke zouden kunnen ontstaan indien er in Canada geene genoegzame krijgsmagt tot verzekering der orde aanwezig ware, en daardoor als strekkende om de bestendigheid van ons verkeer met de Vereenigde Staten eer te verzekeren dan te verzwakken.

De omstandigheden, welke de rijzing der consols bewerken, zijn echter geenszins alle van eenen voor de algemeene welvaart gunstigen aard. De flauwheid van het handelsverkeer en de vermindering van onzen binnenland — zegt de *Morning Post* van eergisteren — veroorzaken niet alleen dat er weinig wissels te disconten zijn, maar moeten ook, evenals aan den gunstigen koers van den wissel op het buitenland, be-

werken dat er aan de Bank van Engeland aanhoudend goud toevloei. Hoe ver de flauwheid van het handelsverkeer en het stilstaan van weefgetouwen en spinmachines in Manchester en in andere van onze fabrieksteden eenen nadeeligen invloed op de inkomsten onzer schatkist zullen hebben, zal nog moeten blijken. Voor het tegenwoordige is er gebrek aan gelegenheid om het geld te bezigen; van hier, dat bankiers en kapitalisten het geld, hetwelk zij thans niet bezigen kunnen, in staats-schuldbrieven en in andere geldbeleggingen van dien aard plaatsen.

RUSLAND.

Bij eene ukase van Keizer Alexander is dezer dagen bepaald, dat het verpachten van het regt tot het vervaardigen en verkoopen van sterke dranken met Januarij 1868 zal ophouden, en dat alsdan eene belasting op sterke dranken in de plaats van het monopolie des rijks zal treden, zullende alsdan tevens de belasting op den tabak worden verhoogd.

Bij eene andere ukase is bepaald, dat het ijzer en ijzerwerk, voor particulieren benoodigd tot het vervaardigen van werktuigen en machines, zonder betaling van regt mogen worden ingevoerd.

— De jongste handelsberigten uit Rusland, door de Londensche *Times* aangehaald, luiden ongunstig. » De finantie gesteldheid van Rusland blijft slecht — zegt dat blad in zijn nummer van eergisteren — Zilver is er bezwaarlijk te bekomen, terwijl het inlandsche zilvergeld thans van minder gehalte is dan vroeger. Over het algemeen gaat er in den handel zeer weinig om. De vermoedelijke uitwerking van de emancipatie der lijfeigenen is het voornamelijk onderwerp der gesprekken. Sommigen verwachten daarvan zeer slechte uitwerkselen, terwijl degenen, welke met dien maatregel ingenomen zijn en denzelve als heilrijk voor de toekomst beschouwen, zeggen dat er nog groote moeilijkheden door te worstelen zullen zijn, alvorens de vruchten der emancipatie zich kunnen verwezenlijken. In het binnenland van het Russische rijk is de graanoogst schraal uitgevallen. De groote jaarmarkt te Nishnei-Nowgorod is den 12den Augustus jl. begonnen, maar werd niet druk bezocht en scheen niet naar wensch te zullen afloopen. De spoorweg van Moskau tot Wladimir, dat is nagenoeg de helft der aan te leggen linie, is voor het algemeene vervoer geopend; de andere helft, ter lengte van 220 werst of omstreeks 130 Engelsche mijlen, wordt nu aangelegd, en zou, indien er fondsen beschikbaar waren, vóór den herfst van het volgende jaar voltooid kunnen zijn. Op de Wolga en de Kaspische Zee bestaat thans goede stoomcommunicatie.

TURKIJE.

Volgens een berigt uit Ragusa van zeer jonge dagteekening had Omar-Pascha openlijk bekend gemaakt, dat hij zonder verder verwijl de vijandelijkheden zou aanvangen. De strijd schijnt alleen tegen den vorst van Montenegro en diens onderdanen gerigt te zullen zijn; althans wordt door de Parijsche *Patrie* berigt, dat de christen bevolking van Bosnie en de Herzegowina, welke met hulp van de Montenegrijnen tegen de Turksche overheden in verzet gekomen was, zich weder onderworpen heeft, nadat zij door vrijgevege beloften der Porte voornutigt op wegneming harer voornaamste grieven had bekomen.

BELGIE.

Het reeds meermalen vermelde verslag van den Belgischen minister van openbare werken over 1860 behelst ook opgaven betreffende den rijkstelegraaf. Daaruit blijkt dat de onderscheiden lijnen gezamenlijk, na aftrek der onkosten, in dat jaar eene zuivere opbrengst van 195,371 francs voor de Belgische schatkist hebben afgeworpen, dat is een en twintig per cent van het bestede kapitaal. Sedert de daarstelling der eerste lijnen is de zuivere opbrengst 839,237 fr., dat is weinig minder dan de kosten van aanleg, welke 931,000 fr. hebben bedragen.

In België werd, eenige jaren geleden, toen de finantie uitkomsten van het staatsspoorwegnet minder gunstig waren dan thans, hier en daar voorgesteld, de onderscheiden lijnen te verkoopen of te verpachten. Dat dit denkbeeld thans in België geheel is ter zijde gesteld, blijkt uit het boven aangehaalde verslag. » Al de natuurlijke organen der publieke opinie — zegt de minister daarin — hetzij op het spreekgestoelte onzer wetgevende kamers of door de dagbladen zich uitende, erkennen dat de exploitatie van ons spoorwegnet door den staat een zegen voor ons land is, en dat zij niet beperkt, maar in tegendeel zoo veel mogelijk uitgebreid dient te worden. Elke particuliere spoorwegonderneming, welke in ons land verrijst, zou wenschen hare exploitatie met die van het gouvernement samen te smelten of hetzelve met het beheer der nieuwe lijnen te belasten.

NOORD-AMERIKA.

De berigten uit New York van 20 Augustus jl. wijzen geene merklijke verandering in den staat der zaken aan. Te Washington werd verzekerd, dat de krijgsbevelhebbers der Confoederatie een plan hadden gevormd om eerstdaags met eene sterke krijgsmagt den Potomac beneden Washington over te trekken en in den staat Maryland binnen te dringen; dat zij ter ondersteuning dier onderneming te Aquia Creek en te Mathias Point zware batterijen hadden doen oprigten, en dat het verder in het plan lag, wanneer de inval in Maryland gelukt zou zijn, Annapolis te vermeesteren en Washington van de noordzijde aan te tasten.

Verder wordt gemeld dat door het gouvernement der Unie eene proclamatie was uitgevaardigd, waarbij al de regementen vrijwilligers en gedeelten daarvan, wier diensten aan het departement van oorlog aangeboden en door hetzelve aangenomen waren, gelast werden zich terstond naar Washington te begeven, ook zelfs in geval zij nog niet van wapenen of uniformen voorzien waren. De vrijwilligers in de onderscheiden Staten van het Noorden verlieten dan ook hunne woonsteden zoo spoedig mogelijk, om zich bij het te velde staande leger te gaan voegen.

Onder de bondstroepen te Washington waren in den laatsten tijd verscheiden gevallen van wederspanningheid voorgekomen; de generaal M'Leellan had daartegen krachtige maatregelen genomen, en men achtte dat het hem spoedig gelukken zou de krijgstucht en gehoorszaamheid onder de troepen te herstellen.

Er werden door de overheden der Unie bij voortdurend vele personen in hechtenis genomen, als verdacht van verraad of van onverschillige verstandhouding met het Zuiden; zij werden naar Fort Lafayette gebracht, en het aantal aldaar opgesloten personen nam dagelijks toe.

De President Lincoln had eene proclamatie uitgevaardigd, bepalende

dat niemand uit eenen afvalligen staat op het grondgebied der Unie konnen of van dit grondgebied naar zoodanigen staat vertrekken moegt, ten zij voorzien met eenem door het gouvernement te Washington of door eenen gezant der Unie buiten 'slands afgegeven reispaas.

De kapers van het Zuiden zetten hun bedrijf op groote schaal voort, tot groot nadeel voor de handelscheepvaart der Unie; er werd bij voortdurend berigt van een aantal door hen gemaakte prijzen ontvangen.

De staat Missouri verkeerde in groote beroering. De Separatisten, welke vele steden in het zuidwesten van dien staat bezet hadden, rukten voortwaarts om de aanhangers der Unie in andere gedeelten van Missouri aan te vallen.

Een gedeelte van de republikeinse partij was steeds werkzaam om den strijd tegen het Zuiden tot eenen strijd tegen de instelling der slavernij te maken. Zoo bedreigde de *National Republican*, een dagblad van Washington, de slavenhouders van Maryland (welke staat nog deel van de Unie uitmaakt) met gedwongen emancipatie hunner slaven, indien zij niet aan de Unie getrouw bleven.

In Massachusetts was de uitgever van een dagblad, hetwelk afscheiding van de Unie aanbeval, door eenen volkshoop aangevallen en openlijk aan eene heuse straf onderworpen: hij was namelijk eerst met teer bestreken, vervolgens in vaten gewenteld, en in dien toestand langs de straten geleid.

Een berigt uit New York van twee dagen latere dagteekening van de bovenstaande, te Halifax bij het vertrek der postpakketboot per telegraaf ontvangen, zegt dat de Potomac door zware regens was opgeswollen, en dat er overigens geen nieuws van belang te melden was. Er was een gerucht in omloop gekomen, dat de troepen der Confederatie die rivier overgetrokken waren, maar dit gerucht was gebleken onwaar te zijn.

KASCHRIJF.

WRENN, 3 September. Ook het Lagerhuis van den Rijksraad heeft thans het ontwerp van adres aangenomen. De Poolse leden hebben niet medegestemd.

Te Krakau heeft eene lijkplegtigheid plaats gehad ter eere van de in Wilna omgekomenen. Bij die gelegenheid heeft de politie zich willekeurige handelingen veroorloofd en onder anderen eenige magazijnen, die gesloten gebleven waren, met geweld doen openen. Een aantal personen zijn in hechtenis genomen.

PARIS, 3 September. Het Engelsche smaldeel zal Napels den 5den dezer verlaten om naar Malta terug te keeren.

De *Patrie* behelst het berigt dat de eerste afdeling der Turken gisteren den bergpas van Alwitsch bezet heeft, en van daar naar Czernizza zott voortrukken, werwaarts de Montenegrijnen teruggetrokken waren.

MARSEILLE, 3 Sept. Het Engelsche smaldeel is den 31sten Augustus van Napels vertrokken.

Te Napels werden groote voorbereidselen voor het feest van 7 September gemaakt. Garibaldi zou niet naar Napels komen, gelijk men gehoopt had, maar er zou eene deputatie aan hem naar Capri worden afgevaardigd.

Ten gevolge van oneenigheid tusschen het hof van Rome en de Portugesche regering heeft de bisschop, die met de uitvoering van het concordaat belast was, zijn vertrek naar Goa uitgesteld.

TURYN, 3 September. Het officiële dagblad kondigt de aankomst aan van den markies de Seisal, als buitengewonen gezant des Konings van Portugal.

Door den minister van finantien is bekend gemaakt dat de starting van het tweede tiende gedeelte der inschrijvingen voor de Italiaansche leening kunnen geschieden bij het huis Rothschild te Parijs.

De *Perseveranza* zegt dat de heer Ricasoli met het departement van buitenlandsche zaken belast zal blijven zoo lang het Romeinsche vraagstuk nog niet opgelost is.

Volgens berigt uit Perugia houden de Franschen sedert eenige dagen een zeer waakzaam oog op de grenzen, en hebben reeds verscheiden ontmoetingen tusschen hen en rooverbenden, die op ons gebied wilden doordringen, plaats gehad.

ROME, 3 September. Gisteren hebben vijftig Piemontezen Epitaaffe aan de Napelsche grenzen aangetast, maar zijn door de pauselijke gendarmes teruggeslagen, waarna Epitaaffe door eene compagnie Franschen bezet is. Ook tusschen Orvieto en Balsaena heeft eene ontmoeting tusschen pauselijke gendarmes en Piemontesche troepen plaats gehad.

LONDEN, 4 September. Volgens een door de *Times* in zijn beursberigt vermeld gerucht zou bij de diplomatie sprake zijn van een plan om of den Spaanschen prins Don Juan de Bourbon of den heer Paterson Bonaparte aan het hoofd van het gemeenebest Mexico te plaatsen.

PESTH, 4 September. Behalve den gemeenteraad dezer stad zijn de commissien van acht comitatens op bevel der regering geschorst.

Bij den Croatisch Landdag is het voorstel gedaan dat de vergadering haar leedwezen over de onwettige ontbinding van den Hongaarschen Landdag in het protokol zou verklaren.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's GRAVENHAGE, den 4den September 1861.

WATERHOOGTE IN DE HOOFD-RIVIEREN.

Rivieren.	Waarnemingspunten.	Rivierhoogte.		Tijdstip.	In 24 uren	
		Boven of beneden Amst. peil.	Boven of beneden de nut der oude schaal.		Stijg.	Val.
4 BOVEN-RHJN.	Koulen, Nijmegen.	+ 37.56	+ 1.71	8 ure	0.07	
3 RYEN-BEIJN.	Arnhem.	+ 3.08	+ 1.17	8 "	0.04	
3 GELDERSCHE IJssel.	Westerwaart, Maastricht, (brug).	+ 3.56	+ 1.19	8 "	0.02	
4 BOVEN-MAAS.	Maastricht, (Boefstulpe).	+ 41.57		8 "	0.01	
3 "	Groen.	+ 5.12	+ 0.27	8 "		0.02
3 NIEUWE MAAS.	Brielle. H. W. L. W.	+ 0.79		1 u. 45 m.	0.08	
		+ 0.45		10 u. 0 m.	0.05	

ADVERTENTIE.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

* * De Audientie van den Minister van Binnenlandsche Zaken zal op Zaterdag den 7den September aanstaande niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN OORLOG.

* * De Audientie van den Minister van Oorlog zal op Dingsdag, den 10den September aanstaande, niet plaats hebben.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

* * Op Woensdag, den 25sten September 1861, des middags ten twaalf ure, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Binnenlandsche Zaken, in het lokaal van het Ministerie, ten behoeve van de Algemeene Lands-drukkerij, in het openbaar worden Aanbesteed de levering gedurende het tijdvak ingaande den 1sten October 1861 en eindigende den 30sten September 1862 van:

vijf honderd (500) dubbele mudden Turf;
honderd (100) mudden Haardkolen;
vier honderd (400) mudden Kachelkolen;
twee duizend een hondert zestien (2116) ponden Patent-olie;
vijftien honderd (1500) ponden Kaarsen, of zooveel minder of meer als blijken zal benodigd te zijn.

De Voorwaarden dezer Aanbesteding liggen dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, van des voormiddags elf tot des namiddags twee ure, ter lezing in het lokaal der Algemeene Lands-drukkerij, alwaar ook alle inlichtingen deswege kunnen verkregen worden.

's Gravenhage, den 3den September 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie Noordbrabant.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 13den September 1861, des voormiddags ten 10 1/2 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 6de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het leveren en plaatsen eener hardsteenen Peilschaal tegen den Merwedelijk te Sleeuwijk, provincie Noordbrabant.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, volgens Art. 8 van het Bestek.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 3den dag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur in het 6de district L. Rijsterborgh, en bij den Adspirant-Ingenieur R. Steuerwald, beiden te 's Hertogenbosch, als ook bij den Opzichter P. Mensert te Werkendam.

's Gravenhage, 16 Augustus 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie Gelderland.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 13den September 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden aanbesteed:

het herstellen van het lijfpad langs de rivier de Waal, van de Erfcomsche uitwateringsluis tot aan Loevestein, provincie Gelderland, over eene gezamenlijke lengte van 76,570 el, in drie perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur jhr. J. Ortt van Schonadwen, te Arnhem, en den Ingenieur J. van der Toorn, te Nijmegen.

's Gravenhage, 19 Augustus 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie Gelderland.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 20sten September 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur, te Arnhem, worden Aanbesteed:

het herstellen van 'slands Rijkswerken op den Boven-Rhijn, het Barendse kanaal, den Neder-Rhijn, de Lek, de Waal en de Maas, in de provincie Gelderland, met bijlevering van al de daartoe benodigde bouwstoffen, in zes perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland, te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de

Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende vier dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur Jhr. J. Ortt van Schonauwen en de Ingenieurs P. J. H. Hayward te Arnhem, voor het 1ste, 2de en 3de perceel, en J. van der Poorn te Nijmegen, voor het 4de, 5de en 6de perceel.

's Gravenhage, 21 Augustus 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie Gelderland.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 18den September 1861, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Gelderland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 5de district, aan het gebouw van het Provinciaal Bestuur te Arnhem worden Aanbesteed:

het vernieuwen der Jons- en der Schobbertsbrug over het kanaal van Apeldoorn naar den IJssel, bij Hattem.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving en ophod.

Het Bestek ligt ter lezing aan het gebouw van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Gelderland te Arnhem, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Vier dagen vóór de besteding wordt de noodige plaatselijke aanwijzing gedaan, en, zijnde nadere inlichtingen te bekomen bij den Hoofdingenieur Jhr. J. Ortt van Schonauwen, te Arnhem, en den Aspirant-ingenieur A. J. Brevet, te Zutphen.

's Gravenhage, 24 Augustus 1861.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Provincie Zeeland.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 20sten September 1861, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 11de district, aan het lokaal van het Provinciaal Bestuur, te Middelburg, worden Aanbesteed:

het leveren en storten van 1680 Last Steen ter voortzetting van de oeverdediging wederzijds de havendijken van het kanaal van Neuzen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het Bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 1den en 3den dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het Bureau van den Hoofdingenieur van den Waterstaat Jhr. J. R. T. Ortt te Middelburg en bij den Ingenieur H. S. J. Rose, te Neuzen.

's Gravenhage, den 27sten Augustus 1861.

Namens den Minister van Binnenlandsche Zaken,
De Secretaris-Generaal,
J. SCHRÖDER.

MINISTERIE VAN MARINE.

** Voor Rijks-rekening is uitgegeven de derde en vermeerderde druk van het eerste deel der Reglementen op de Exercitien met het geschut aan boord der schepen en vaartuigen van Oorlog der Koninklijke Nederlandsche Marine.

Deze Reglementen zijn verkrijgbaar gesteld bij de Direction der Marine te Amsterdam, Willemsoord, Vlissingen en Hellevoetsluis, tegen den prijs van:

het eerste deel	f 0.50
" tweede "	1.80
en de beide deelen gezamenlijk	2.00

's Gravenhage, den 24sten Augustus 1861.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden de navolgende bekendmakingen; als:

I. SCHOTLAND.

Lichttoren op Macarthur's Head. Eiland Islay.

Blijkens bekendmaking van het Northern Lighthouses-Office te Edinburgh, zal, te rekenen van den 1sten September dezes jaars, van zons-
ondergang tot zons-opgang een licht ontstoken worden op een nieuwen licht-
toren op Macarthur's Head, Eiland Islay.

De lichttoren op Macarthur's Head staat op het voorgebergte van dien naam, aan de Oostzijde van het eiland Islay, Argyllshire (Graafschap Argyll) en bij den Zuidelijken ingang van het Sound of Islay.

Het licht is stilstaand, en wordt vertoond door een Dioptrisch Holografisch Verduigings-toestel (Dioptric Holographic Condensing apparatus).

Het licht zal Wit zijn in Sound of Islay, van het strand van Islay tot omstreeks N. 1/2 O; Rood in de rigting naar het eiland Jura van omstreeks N. 1/2 O. door het Oosten tot omstreeks Oost; en Wit van omstreeks Oost, door het Zuiden, zoo ver Westwaarts als het van het eiland Islay gezien kan worden.

Het licht zal 128 Engelsche voeten boven hoog water springtij verheven, en bij helder weder met het oog van den waarnemer 10 voeten hoog, op omstreeks 17 Engelsche zeemijlen zichtbaar zijn; en op minderen afstand naar gelang van den staat des dampkrings.

De lichttoren is gemetseld en wit geschilderd, en 42 voeten hoog van den grond tot den top der lanternen. De boven opgegeven peilingen zijn genomen van den lichttoren op het miswijzend kompas. De miswijzing is omstreeks 26° 10' West in 1861.

II. KAAP DE GOEDE HOOP.

Nieuw licht op de Romanklippen aan den ingang der Simonsbaai.

Blijkens bekendmaking der regering te Kaapstad, zal van den 16den September dezes jaars, alle nachten een licht ontstoken worden op den nieuwen lichttoren op de Romanklippen, ter vervanging van het licht van het lichtschip hetwelk tegenwoordig op eene kabellengte ten Noorden der klippen geankerd ligt.

Het zal een wit draailicht zijn, vertoonende tweemaal in iedere minuut een helderen schijn van 12 sekonden ter onderscheiding bij dik weder van het Kaap-Puntlicht, dat slechts eenmaal in de minuut draait. Het nieuwe licht zal 54 Engelsche voeten boven de zee verheven en bij helder weder van het dek van een schip op 13 Engelsche zeemijlen afstand zichtbaar zijn.

De lichttoren is 48 voeten hoog; zijne benedenste helft zal zwart, de bovenste helft wit geschilderd zijn.

Men peilt van den lichttoren de Nuch's ark Z. 56° W. 7 1/10 Engelsche zeemijl, en de Dock-yard-klok W. t. N. 1,65 mijl.

N. N. O. 2 1/2 O., 2 1/4 kabellengte van den lichttoren ligt de Gastoklip, waarop met laag water, springtij, slechts 15 voet water staat; hare ligging wordt door een baken aangewezen, met een vlag waarop het woord "rook" geschilderd is.

Tusschen de Gastoklip en den lichttoren bevinden zich droogtes van 19 en 21 voet, welke het voor groote schepen noodzakelijk maken, wanneer zij ten Noord-Oosten passeren, den lichttoren eene ruimte van minstens 3 1/2 kabellengte te geven alvorens naar de Simonsbaai aan te houden.

De Simonsbaai inzeilende, zal een schip midden vaarwaters tusschen de Willeklip en Millerspoint passeren, wanneer hij den lichttoren in één houdt met Elsey-Peak, in peiling N. 1/4 W.

(De peilingen zijn genomen op het miswijzend kompas.)

's Gravenhage, den 10den Augustus 1861.

De Minister voornoemd,

W. J. C. HUYSEN VAN KATTENDIJK.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Zuiderzee. Hoek van het IJ.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, ten vervolge eener vroegere bekendmaking, dat het daarbij bedoelde hulplicht, te rekenen van den datum van heden, gebluscht, en het licht in eenen nieuwen catadioptrieken toestel van de 4de grootte op den toren aan den Hoek van het IJ ontstoken wordt.

's Gravenhage, den 15den Augustus 1861.

De Minister voornoemd,

W. J. C. HUYSEN VAN KATTENDIJK.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

1°. ENGELAND-OOSTKUST.

Nieuw Landguard-licht, Haven van Harwich.

Blijkens nadere bekendmaking van het Hydrographic Office Admiralty, te Londen (ten vervolge van het berigt aan zeevarenden, voorkomende in de Staats-courant van den 16den en 17den Junij 1861), wordt het licht, hetwelk vroeger te zien was op het Landguard-fort, sedert den nacht van den 10den Junij jl. op het nieuwe gebouw op Landguard-beach, aan den ingang der haven van Harwich, ontstoken.

Het licht is stilstaand en 16 Engelsche voeten boven het gemiddeld oppervlak der zee verheven.

Het licht wordt, wanneer men de haven nadert, niet gezien vóór digt bij de Andries-boei, of in de peiling van N. N. W. 1/2 W.; alsdan zal het zich rood vertoonen tot aan de Beach-End-Boei, alwaar het wit wordt en dit blijft tot op de haven.

De lichttoestel is dioptriek of met linzen, van de 6de grootte. Het brandt op den westelijken hoek der wachterswoning, zijnde een laag, wit gebouw, met leijnen dak en hooge witte schoorsteenen, en staande om-trent 650 ellen (yards) Z. W. t. W. van de Cupola in het Landguard-fort. Het vroegere licht op Landguard-fort is gebluscht.

Scheepsgezagvoerders, die de haven van Harwich binnen varen, worden gewaarschuwd de lichten van Harwich in geen deele westwaarts open te zeilen vóór dat het roode licht van Landguard gezien wordt.

Boeijen op de Cliff-foot-droogte.

Blijkens dezelfde bekendmaking is de Cliff-End-bakenboei zuidwaarts gelegd, liggende zij thans in 15 voet met laag water springtij, met den Mortella-toren op Bull-cliff N. O. t. O. 1/4 O. en de spits der Harwichkerk N. t. W. 1/4 W.

Nog is eene roode Canboei, gemerkt "North Cliff," geplaatst in 18 voet met laag water, nabij de Noord-cliff-Foot-droogte, met den molen van Patrick ineen met het Breekwater, N. W. t. W. 1/2 W. en den Mortella-toren op Landguard-Oost-beach O. t. N. 1/2 N.

(De peilingen zijn genomen op het miswijzend kompas. Miswijzing 21° West, in 1861.)

2°. AFRIKA, ZUID-OOSTKUST.

Stilstaand licht te Port Elisabeth.

Blijkens bekendmaking van het Hydrographic Office Admiralty te Londen, is sedert den 1sten Junij dezes jaars een havenlicht ontstoken op een nieuw gebouwden lichttoren op den heuvel over de stad Port Elisabeth, in de Algoa-baai.

Het licht is stilstaand en zeewaarts zichtbaar in de peiling tusschen N. W. en Z. W.; het vertoont zich rood over één kompasstraek aan ieder einde van dien boog, als: van N. W. tot N. W. t. W., en van Z. W. tot Z. W. t. W., en schijnt wit in de zes tusschen liggende streken.

Het licht is 225 Engelsche voeten boven den waterspiegel bij hoog water verheven en bij helder weder van het dek van een schip op een afstand van 12 Engelsche mijlen zichtbaar.

De lichttoestel is dioptriek of met linzen, van de 6de grootte.

De toren is van steenmetsel, 55 voeten hoog van het grondvlak tot den windwijzer en staat 25 ellen (yards) Z. 1/2 O. van het Donkin-monument.

Daar het mogelijk is door de hoogte van dit licht, dat het bij sommige gesteldheden des dampkrings door schepen, die uit het Oosten komen, gezien worde vóór het draailicht op kaap Recife, moet men zorgen het niet bezuiden het West te brengen vóór dat het licht van kaap Recife duidelijk zichtbaar zij; dit zoo zijnde wordt het licht onmiddellijk boven den horizon gezien, zoo door zijne grotere kracht, als ook door zijn omdraaijen iedere minuut.

De peilingen zijn genomen op het miswijzend kompas. Miswijzing 29° 50' West in 1861.

's Gravenhage, den 23sten Julij 1861.

De Minister voornoemd,

W. J. C. HUYSEN VAN KATTENDIJK.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

Kustlichten in Noorwegen.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat, blijkens bekendmaking van het Marine-departement van Noorwegen, de volgende veranderingen in de kustlichten gemaakt zullen worden, als:

- 1°. het licht van Stavaersodden zal rood schijnen, in plaats van groen, zoo als thans;
- 2°. het licht van Skuddesnos zal in het Zuid-Westen van een scherm voorzien worden, zoodat het in die rigting niet westelijker zal strekken dan Z. W. ten Westen op het kompas, of eene kabellengte benoosten Oostboen, waarvan men dus vrij kan varen door binnen het rayon van het licht te houden;
- 3°. het licht van Vighalmen zal een grooteren boog verlichten en wel tot Z. 1/2 O. per kompas, zoodat het schijnen zal omstreeks ééne kabellengte vrij ten Oosten Oostboen.

Deze veranderingen zullen geschieden, wat de twee eerstgenomde lichten betreft, op den 1sten September, en wat het laatste aangaat, op den 1sten October aanstaande.

'sGravenhage, den 2den Augustus 1861.

De Minister voornoemd.

W. J. C. HUYSEN VAN KATTENDIJK.

MINISTERIE VAN OORLOG.

* * De Minister van Oorlog brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat op Donderdag, den 10den October 1861, door de respectieve toezienende Chefs over de Militaire Hospitalen te Amsterdam, Bergen op Zoom, Breda, 'sGravenhage, Maastricht, Nijmegen, Utrecht en Vlissingen zal worden overgegaan tot de Aanbesteding der Leverantie ten behoeve dier Etablissements, van:

- a. Vleesch,
- b. Wit Brood, Gort, Rijst, Zout, Boter, Kaarsen, Groene Zeep, Patent-olie en Bier-azijn, bij het Nederlandsch Pond;
- c. Rooden Wijn, bij de Nederlandsche kan;
- d. Bier,
- e. Steenkolen bij de 1000 Ned. ponden;
- f. Turf, bij de 100 stuks;

alles voor den tijd van twaalf maanden, in te gaan den 1sten Januarij en eindigende den laatsten December 1862;

h. Aardappelen, waarvan de leverantie een aanvang zal nemen den 1sten November van het loopend, en eindigen zal den 15den Juli van het volgend jaar; zullende voor dit artikel moeten worden ingeschreven bij het Nederlandsche mud, met vermelding tevens van het gewigt der maat.

Noodigt mitsdien allen, die daarin gading mogten hebben, naar opgemelde leverantie in te schrijven, met informatie:

1°. dat de voorwaarden van Aanbesteding van den 3den der volgende maand ter lezing en de Monsters der artikelen, welke daarvoor vatbaar zijn, ter bezigtiging zullen liggen in de Bureaux van voornoemde Hospitalen, alwaar ook proeven van de gewilde soort en qualiteit van den Wijn en het Bier voorhanden zullen wezen;

2°. dat voor de artikelen, hiervóór onder een en dezelfde letter aangewezen, bij elkander in een afzonderlijk biljet zal moeten worden ingeschreven, met uitzondering van die onder f en g, welke ook te zamen in één biljet kunnen worden opgenomen; terwijl alverder onder de aandacht der gegadigden wordt gebragt, dat voor de Patent-olie niet bij Nederlandsche kan, maar bij het Nederlandsche pond moet worden ingeschreven;

3°. dat de Biljetten, op zegel geschreven en voorzien van de namen der borgen, in de voormelde Bureaux bezorgd en gestoken moeten worden in de daarvoor bestemde bus, uiterlijk des middags ten 12 ure van den dag der Aanbesteding; en dat voorts omtrent al hetgeen verder bij het inschrijven op de bedoelde leverantien moet worden in acht genomen, de noodige inlichtingen bij de directien der Hospitalen kunnen worden verkregen.

'sGravenhage, den 4den September 1861.

DE CASEMBROOT.

REGISTRATIE EN LOTERIEN.

Bij de Veertiende trekking der Vijfde Klasse van de 245ste Staats-Loterij op Woensdag den 4den September 1861, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nummers:

N°. 19793 een prijs van 1500 gulden,
De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIK.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te Venlo zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden: het, Benjamin Onderhoud der Kazernen, Stallen en Magazijnen te Roermond, onder het beheer der Genie te Venlo.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Vrijdag, den 6den September, des voormiddags ten elf ure, in het Koffijhuis Bellevue aan de Maas te Roermond, alwaar van den 2den te voren het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Venlo, die daags vóór de Aanbesteding aanwijzing zal doen

OPENBARE AANBESTEDING.

De Kolonel, Plaatselijke Kommandant te Amsterdam, zal aan den minsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, Aanbesteden, op den 19den September 1861, des middags ten 12 ure, de Leverantie van:

- 8 Last Oude Rijn- of Roode Tarwe, wegende minstens per Mud 77 Ned. pond;
- 8 Last Oude Zeeuwsche Tarwe, wegende minstens per Mud 74 Ned. pond;
- 5 Last Oude Pruisische of daarmee gelijkstaande Rogge, wegende minstens 72 Ned. pond.

Waarvan de Voorwaarden ter lezing zullen liggen ten Burele van

genoemden Kolonel, op den Dam, van 'smorgens 11 tot 's namiddags ten 2 ure; en wordt den Gegadigden aanbevolen, dat het Merk der Monsters op de Omslagen van het Inschrijvingsbiljet voorkomen beide behoorlijk gecachetteerd.

AANBESTEDING.

Op den 18den September aanstaande, des middags ten 12 ure, zal de Kolonel, Plaatselijke Kommandant der Vesting Breda, ten behoeve van de Garnizoens-bakkerij aldaar, op deszelfs Bureau, alwaar de Voorwaarden van heden af ter lezing liggen, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, publiek aanbesteden het leveren van:

- 8 Last Nieuwe Zeeuwsche Tarwe, minstens moetende wegen 74 Ned. pond;
- 8 " Nieuwe Roode Rijn-tarwe, " " " 77 " "
- 4 " Oude Pruisische Rogge, " " " 72 " "

De Omslagen der Inschrijvings-biljetten moeten met hetzelfde Merk als de Monsters voorzien zijn, zullende de biljetten en monsters vóór het bepaalde uur op voormeld Bureau bezorgd moeten wezen.

Breda, den 2den September 1861.

De Kolonel voornoemd,
VAN GORKUM.

PLAATSELIJKE BESTUREN.

* * Namens Burgemeester en Wethouders der stad Amsterdam wordt berigt, dat op den 27sten Augustus 1861 eene tweede uiloting van schuldbekentenissen der 5 pers. stedelijke gevestigde schuld, ten bedrage van f 2,004,000, heeft plaats gehad, blijkens de daarvan in de Amsterdamsche Courant van den 28sten Augustus geplaatste advertentie.

Lijsten, de opgave der uitgelote volgnommers inhoudende, zijn ter Drukkerij dier stad verkrijgbaar gesteld tegen betaling van 5 cents. Amsterdam, 2 September 1861.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

Bekendmaking ingevolge Art. 28 van het Wetboek van Koophandel.

Bij notariële Acte, den 30sten Augustus 1861 te Rotterdam gepasseerd, is tusschen de ondergeteekenden Jacobus Strepelhoff en Theodorus Gijbertus van de Ven Sauveur, Particulieren en wonende aldaar, aangegaan eene Vennootschap, bepaaldelijk ten onderwerp hebbende Commissiezaken en Handel in IJzer, en alle daarmee in verband staande artikelen, welke zal zijn gevestigd aan de Boompjes, wijk 1, n°. 110, te Rotterdam, en zal worden gedreven onder de Firma van Strepelhoff en Compagnie, tot de teekening van welke Firma beide de Vennooten de bevoegdheid zullen hebben in alles wat de Vennootschap betreft, doch geenszins tot het opnemen van gelden, het aangaan van borgtogten of andere geldelijke verbindtenissen, als zullende zulks niet dan onder de handteekening van beide Vennooten mogen geschieden; zijnde voorts de Vennootschap aangegaan voor een tijdvak van tien jaren en vier maanden, ingegaan den 1sten September 1861 en mitsdien zullende eindigen den 31sten December 1871, met dien verstande, dat, bijaldien de Vennooten elkander niet een jaar vóór de expiratie zullen hebben gewaarschuwd, de Vennootschap alsdan, voor vijf jaren telkens, zal worden gecontinueerd.

J. STREPELHOFF.
T. G. SAUVEUR.

* * Bij Acte van 30 Augustus 1861 is tusschen de Heeren Reinier Frederik Pieter Spoor, Fabrikant, wonende te Stratum, en Hendrikus Johannes Verwoert, Rijks-telegraphist, wonende te Eindhoven, aangegaan eene Vennootschap tot het vervaardigen en verkoopen van Damast, Linnen en andere goederen, onder de Firma Spoor en Verwoert.

Deze Vennootschap, gevestigd te Stratum, zal aanvang nemen den 1sten September 1861 en eindigen den 31sten Augustus 1871.

Elk der Vennooten is bevoegd de Firma te teekenen, doch zal geen hunner, zonder magtiging of medewerking van den anderen, inkoopten mogen doen, gelden opnemen, afgeven, noch borgtogten sluiten, of vaste goederen koopen, verkoopen of bezwaren.

Geschiedende deze bekendmaking ter voldoening aan de voorschriften der wet.

Oud Papier.

wordt voortdurend opgekocht door de Papierhandelaars Gebroeders Koster, Leliegracht te Amsterdam. Bij groote partijen wordt het gehele, des verkiesende in tegenwoordigheid van den Verkooper, machinaal vernietigd.

TELEGRAPHISCHE BEURSBERIGTEN.

WOENSDAG 4 SEPTEMBER 1861.

Amsterdam.

	pCt.			
NEDERL. Werkelijke Schuld.	2 1/2	64 3/16	—	—
Dito dito	3	76 3/8	—	—
Dito dito	4	99 1/16	99 1/2	99 1/2
Handel-maatschappij	—	188 3/4	—	—
SPANJE	2	42 1/4	—	—
Binnenlandsche nieuwe	3	47 7/8	—	—
PORTUGAL, oude	3	46 1/2	47	—
RUSLAND, oude	5	102 3/4	108 1/2	103
Nieuwe	5	102 1/4	102 1/2	—
Hope	4	75 1/4	—	—
Stieglitz	4	74 3/8	—	—
Dito, 5de serie	5	82 3/4	—	—
Dito, 6de serie	5	84 3/8	—	—
Leening 1860	4 1/2	89 3/4	—	—
OOSTERRIJK, Metalliek	5	46 3/8	46 3/8	46 3/8
Dito	2 1/2	24 1/16	—	—
Zilveren	5	68 3/4	68 3/4	—
Nationaal	5	54 3/8	55 1/8	54 3/8
Londen, Consols	92 3/4	—	—	—
Spanje	—	—	—	—
PARIS, Fr. rente	69.05	—	—	—
Spanje	49	—	—	—
Amsterdam, Metalliek	—	—	—	—
Wien, Metalliek	—	—	—	—
Wissel Londen	—	—	—	—